

DET RYKKER!

BODIL JEPPESEN
GRETHE MARIBO

DANSKUDDANNELSE 3 · MODUL 4

ØVEBOG

Alfabeta

Bodil Jeppesen
Grethe Maribo

DET RYKKER!

DANSKUDDANNELSE 3
MODUL 4

ØVEBOG

Alfabeta

Det rykker! Danskuddannelse 3, modul 4 · Øvebog

Bodil Jeppesen og Grethe Maribo

© 2014 Alfabeto, København

– et forlag under Lindhardt og Ringhof Forlag A/S, et selskab i Egmont



DETTE ER ET ENGANGSMATERIALE
KOPIERING FORBUDT

Forlagsredaktion: Claus Sylvest

Grafisk tilrettelægning af omslag og indhold: Birgitte Clematide

Omslagsbillede: *Kortlægninger* af Vibe Bredahl

Trykkeri: Livonia Print

1. udgave 4. oplag 2016

ISBN 978-87-636-0310-2

Til denne øvebog hører:

Grundbog

Lærervejledning

Elevsite: www.alfabetadigital.dk/detrykker

Udskrifter af video og lyd samt supplerende øvelser

og tekster på forlagets hjemmeside:

www.alfabetaforlag.dk

Indhold

1.1	Gamle billeder. Ræsonnement	6
1.2	Tidsudtryk	7
1.3	Først det ene og så det andet. Tidsfølge	8
1.4	Tidsudtryk	8
1.5	Årets gang. Ordforråd	9
1.6	Først eller allerede?	10
1.7	Nogen, noget eller nogle?	11
2.1	Modalverber	14
2.2	Modalverber	15
2.3	Ordforråd. Fag	16
2.4	Ordforråd. Modsætningspar	16
2.5	Modalverber	17
2.6	Ligheder og forskelle	18
2.7	Adjektiver	19
2.8	Som/der eller (som)?	20
2.9	Nogen, noget eller nogle?	21
3.1	Ordforråd	24
3.2	Spontane kommentarer	25
3.3	Fra aktiv til passiv	26
3.4	Fra passiv til aktiv	26
3.5	Passiv med blive og den passiv-lignende form med få	27
3.6	Jeg/... må se at få ...	28
3.7	S-passiv	29
3.8	En tænkt situation. Irrealis	30
3.9	Nogen, noget eller nogle?	31
4.1	Det eller der?	34
4.2	Øvelse med passiv	34
4.3	Stereotyper. Sammenligning	35
4.4	Stereotyper. Verber	35
4.5	... hvor ...	36
4.6	Hvad taler de om? Resumé	37
4.7	... hvor ...	38
4.8	Om eller hvis?	39
4.9	Indirekte spørgsmål	40
4.10	Indirekte spørgsmål	41
4.11	Tidsudtryk	42
4.12	Hvad siger man? Sproghandlinger	43
5.1	Ældre i Europa. Adjektiver og adverbier	46
5.2	Ordforråd	47
5.3	Så	48
5.4	Så	48
5.5	Datid eller fornutid?	49
5.6	Polak i Danmark. Tekstsammenhæng	50
5.7	Møde eller mødes?	51
5.8	Hvordan får man et job i Danmark? Udtryk	51
5.9	Passiv 1	52
5.10	Passiv 2	52
5.11	Om eller hvis?	53
5.12	Et job. Tekstsammenhæng	54
6.1	Verber og udtryk om tøj	56
6.2	Jo ..., jo ...	58
6.3	Ordforråd	59
6.4	Adjektiver	59
6.5	Adverbier og adjektiver	60
6.6	Adjektiver	61
6.7	Adjektiver	62
6.8	Behov og nødvendighed. Ordforråd	63
6.9	Nyansat. Verber	65
6.10	Hvad taler de om? Resumé	66
6.11	Sæt i rækkefølge	68

1

1.1 Gamle billeder. Ræsonnement

Læs teksten, og indsæt ordene fra boksen under dialogen, så samtalen giver mening.
Der er hjælp i grundbogen side 7 nr. 3.

Aske og Bente er et ældre ægtepar. De har fundet nogle gamle fotografier fra deres ungdom og prøver at blive enige om, hvor og hvornår de er taget.

Aske: Se lige den her gade! Sikke nogle smukke huse! Det ⁰ må være fra Paris, ¹ _____
det der i baggrunden er da Eiffeltårnet, er det ikke?

Bente: Jo, det er det. Så er der to muligheder. Det kan ² _____ være fra sommeren 1975
³ _____ sommeren 1979. Vi var der nemlig begge de to somre.

Aske: Tænk, at du kan huske årstallene! Det kan jeg ikke.

Bente: Jamen pigerne er jo født i 76 og 80, så jeg var gravid i sommerferien både i 75 og 79.
Sådan noget glemmer man ikke.

Aske: Jamen hov! Billedet ⁴ _____ altså ikke være taget om sommeren, for se: Der er
⁵ _____ ikke nogen blade på træerne!

Bente: Nåh nej, det er der heller ikke. Men ⁶ _____ må det være fra dengang, jeg var dernede
med min mor. Det var i foråret 1973, i påskeferien. Og det er den eneste gang, jeg har været i
Paris uden for sommerferien. Det var lige før, vi to mødte hinanden.

Aske: Ja, og det gjorde vi i maj 73. Det kan jeg da huske. Nå, men her er et andet billede, og det er
⁷ _____ et sommerbillede! Det kan ikke være andet med alle de blomster! Det er en
skam, det er i sort-hvid.

Bente: Ja, det er lidt kedeligt! Men vi to har jo altid kun taget farvebilleder, så det kan
⁸ _____ være dig ⁹ _____ mig, der har taget det.

Aske: Næ. Så er det ¹⁰ _____ din far. Han havde jo en „kunstnerisk“ periode, hvor han kun
tog sort-hvid-billeder. Det var engang i 80’erne, tror jeg. Er det ikke fra haven hjemme hos din
farfar og farmor?

Bente: Jo. Så ¹¹ _____ det være fra før 1985, ¹² _____ farmor solgte
¹³ _____ huset, lige efter farfar døde. Og han døde i 1985.

Aske: Ja, det er rigtigt.

**må · må · kan · så · for · for · enten · hverken
eller · eller · jo · jo · nok · i hvert fald**

1.2 Tidsudtryk

Gør sætningerne færdige, så informationen svarer til informationen i den indledende tekst.
Brug de samme tidsudtryk som i eksemplet.

Eksempel

Anna blev vegetar, da hun var 16. I dag er hun 24.

- a Anna har ikke spist kød i otte år.
- b Anna har ikke spist kød, siden hun var 16.
- c Det er otte år siden, Anna har spist kød/Anna sidst spiste kød.
- d Anna spiste sidst kød for otte år siden.

1. Peter kører ikke bil mere. Han mistede sit kørekort i maj 2013.

Peter har ikke kørt bil i _____

Peter har ikke kørt bil, siden _____
_____, Peter har kørt bil/Peter sidst kørte bil.

Peter kørte sidst bil _____

2. Min storebror er holdt op med at stå på ski. Han brækkede begge ben på en skitur i januar 2010.

Min storebror har ikke stået på ski i _____

Min storebror har ikke stået på ski, siden _____
_____, min storebror har stået på ski/min storebror sidst stod på ski.

Min storebror stod sidst på ski _____

3. Juleaftensdag hilste jeg på min nabo ude på vejen. Siden har jeg ikke set ham.

_____, jeg har set min nabo/jeg sidst så min nabo.

Jeg så sidst min nabo _____

Jeg har ikke set min nabo, siden _____

Jeg har ikke set min nabo i _____

4. Lise og Karl er landmænd og har 500 svin. De rejser aldrig til udlandet, for de kan ikke være væk fra gården i mere end et par dage. Men lige før de købte gården i 1999, var de en uge i Østrig.

Lise og Karl har ikke været i udlandet, siden _____
_____, Lise og Karl har været i udlandet/Lise og Karl sidst var i udlandet.

Lise og Karl var sidst i udlandet _____

Lise og Karl har ikke været i udlandet i _____

Lav på samme måde to personlige eksempler, hvor du skriver informationen på alle fire måder.

1.3 Først det ene og så det andet. Tidsfølge

Kombiner sætningerne med **da**. Brug førdatid i den ene sætning og datid i den anden.
Husk, at nogle verber har hjælpeverbet **var** i førdatid.

Eksempel

Anna havde feber og ondt i halsen i fire dage.
Hun ringede og bestilte en tid hos lægen.

Da Anna havde haft feber og ondt i halsen i fire dage, ringede hun og bestilte en tid hos lægen.

Eller:

Anna ringede og bestilte en tid hos lægen, da hun havde haft feber og ondt i halsen i fire dage.

1. Det regnede nonstop i to dage.
Der var mudder over det hele.
2. Alt Esbens tøj blev vådt, og der kom mudder ned i hans sovepose.
Han besluttede at være ligeglads og feste videre.
3. Der faldt 100 mm regn.
Teltpladsen lignede en sø.
4. Peter arbejdede som frivillig på Roskilde Festival otte år i træk.
Han betalte for første gang selv for sit armbånd.
5. Roskilde Festival havde underskud det første år.
De begyndte at omorganisere det hele.
6. Esben blev student.
Han søgte arbejde i en burgerbar og fik det.
7. Esben fik nok af at lave burgere.
Han blev ansat i en fritidsklub.
8. Peter forklarede sin chef, at han skulle til festival i en hel uge.
Hun sagde, at han måtte vælge mellem sit job og Roskilde.
9. Han begyndte som banklev.
Han ekspederede en dag en fyrt, som han havde mødt på Roskilde.
10. Peter læste en kritisk artikel om Roskilde Festival i avisens.
Han diskuterede den med Esben, som syntes kritikken var helt urimelig.

1.4 Tidsudtryk

Gør sætningerne færdige. Nogle af udtrykkene kan kun bruges om fortid.
Andre af udtrykkene kan bruges, når man fortæller om fortid, generel nutid og fremtid.

- | | |
|----------------------------------|-----------------------------------|
| 1. Da jeg var barn, ... | 6. I fem år ... |
| 2. Om efteråret ... | 7. Den sidste søndag i august ... |
| 3. I begyndelsen af november ... | 8. Siden 2009 ... |
| 4. For otte år siden ... | 9. Det er tre år siden, ... |
| 5. I 1900-tallet ... | 10. I løbet af september ... |

1.5 Årets gang. Ordforråd

Indsæt de manglende ord i den rigtige form. Nogle af ordene skal bruges flere gange.

Verber:	blomstre ¹ · bygge ¹ · blæse ² · fryse ^U · høste ¹ · plukke ¹ · springe ud ^U
Substantiver:	blomst ^{en,-er} · gren ^{en,-e} · unge ^{en,-r}
Adjektiv:	moden ^{-t, modne}

1. Bo: Se der! Hvad er det for nogen _____, der er på vej op gennem sneen? Er det erantis?

Liv: Nej, erantis er gule, og de der bliver blå, kan man se. Det må være krokus. Så er det ved at blive rigtigt forår!

2. Morten: Nu _____ de japanske kirsebærtræer ovre i parken. Der er totalt lyserødt.

Ida: Ja, det er vildt flot. Man får helt lyst til at skære et par _____ af og tage med hjem... Bare rolig, jeg gør det ikke!

3. Bo: Skoven er _____! Jeg cyklede igennem i går. Alt var lysegrønt!

Liv: Ja, det er simpelthen blevet forår. Dejligt!

4. Søren: Der er nogle fugle, der har _____ rede lige over køkkenvinduet.

Angela: Ja, det er et svalepar, tror jeg. Det er spændende, hvor mange _____ de får.

5. Jeanne: Så er det rigtig sommer! Jordbærrene er blevet _____!

Skal jeg ikke _____ nogle til dessert?

Mikkel: Jo, men du tager kun dem, der er helt røde, ikke?

6. Sofie: Hvornår begynder landmændene egentlig at _____? Jeg synes, kornet ser ud som om, det er helt _____. Er det rug, der vokser på den der mark?

Michael: Ja, eller måske hvede. Jeg kan faktisk ikke kende forskel.

7. Jacek: Vi skal ud og _____ svampe. Vil du ikke med?

Monika: Jo, helt sikkert! Svampene er det eneste gode ved efteråret! Jeg henter lige en kurv.

8. Martin: Hold da op, hvor det _____! Er det ikke den tredje efterårsstorm i år?

Britta: Jo, og det her er da nærmest orkan! Prøv at se, hvor mange store _____, der er knækket af træerne. Det er sgu da livsfarligt at gå ud!

9. Knud: Tænk, det er december, og rosen foran huset _____ stadigvæk!

Osman: Ja, det forstår man ikke! Det har jo _____ hver nat hele den her uge! I går var den nede på minus fem.

Knud: Nå, men der er åbenbart roser, der godt kan tåle frost.

1.6 Først eller allerede?

Du er B. Skriv dine personlige kommentarer og svar. De skal indeholde **først** eller **allerede**.

1. A: Jeg kom til Danmark for tre år siden.

B: _____

2. A: Begyndte du her på skolen i juni?

B: _____

3. A: Skal du til modultest i næste uge?

B: _____

4. A: Jeg ringer til dig i morgen aften. Er du hjemme ved 18-tiden?

B: _____

5. A: Jeg er så søvnig. Jeg stod op kl. 6.15 i morges.

B: _____

6. A: Jeg begyndte på min uddannelse, da jeg var 22.

B: _____

Skriv selv tre-fire andre dialoger med **først** og **allerede**.

1.7 Nogen, noget eller nogle?

Indsæt **nogen**, **noget** eller **nogle**. Der er hjælp på side 26 i grundbogen.

Julie: Kender du ¹ _____, der lider af vinterdepression?

Lise: Ja, det er der ² _____ af mine kolleger, der gør. I hvert fald to. Det er ³ _____, der er blevet snakket om i kantinen flere gange her i vinter. Men hvorfor spørger du om det?

Julie: Jeg tænker faktisk på, om jeg selv har sådan en. ⁴ _____ er der i hvert fald i vejen med mig.

Jeg plejer ikke at være i så dårligt humør. Men det er jeg altså!

Lise: Og der er ikke sket ⁵ _____, du er blevet ked af? Du har måske ⁶ _____ problemer, du går og tænker på. Eller ...?

Julie: Næ. Jeg gider bare ikke lave ⁷ _____ eller være sammen med ⁸ _____. Jeg vil helst bare sove eller ligge i sofaen og se ⁹ _____ totalt lige gyldige film, som jeg ikke engang kan huske bagefter. Jeg har simpelthen ikke ¹⁰ _____ energi.

Lise: Har du heller ikke ¹¹ _____ appetit?

Julie: Jo! Desværre! Jeg spiser faktisk mere, end jeg plejer, så jeg er sikker på, jeg har taget ¹² _____ kilo på i løbet af de sidste tre-fire uger. Jeg har hele tiden lyst til ¹³ _____ sødt. I går aftes gik jeg ned og købte ¹⁴ _____ flødeboller og spiste seks i løbet af et kvarter! Og så gik jeg ned og købte ¹⁵ _____ chokolade. Og det spiste jeg lige så hurtigt.

Lise: Hold da op! Ja, det ligner dig ikke. Det ville sikkert hjælpe, hvis du kunne rejse sydpå og få ¹⁶ _____ sol og varme. Men det kan du ikke, vel?

Julie: Næ, jeg har ikke ¹⁷ _____ penge. I hvert fald ikke nok til at rejse. Og jeg skal jo til eksamen om ¹⁸ _____ uger, så jeg skulle faktisk sidde her og læse hele tiden. Men det kan jeg slet ikke.

Lise: Tror du ikke, du skulle gå til lægen?

Julie: Måske. Men jeg har lige været inde på nettet og læse om vinterdepression. Man kan få ¹⁹ _____ særlige lamper, som man kan sidde og kigge ind i ²⁰ _____ gange om dagen. Det skulle hjælpe at få ²¹ _____ lys ind i hjernen.

Lise: Nåh, ja! Det sagde mine kolleger også. De talte om ²² _____ bestemte stoffer i hjernen, som påvirker vores humør. Og de stoffer bliver påvirket af lys og mørke. Det ene var melatonin. Det andet kan jeg ikke huske. Det var ²³ _____ med s.

Julie: Serotonin. Jeg *har* prøvet at læse lidt om det, men jeg kunne ikke forstå det hele. Det er ret indviklet.

Lise: Jeg synes altså, du skal snakke med ²⁴ _____, der ved ²⁵ _____ om det. Helst din læge.

Julie: Ja, du har nok ret. Jeg ringer i morgen.

Lise: Og så bliver dagene heldigvis længere og længere fra i dag af!

Hvad dato taler Julie og Lise sammen?

2

2.1 Modalverber

Gør A's udsagn og spørgsmål færdige. Og skriv B's kommentarer eller spørgsmål.
Der er hjælp på side 48-49 i grundbogen.

1. A: Signe vil godt ...

B: ...

2. A: Kan du ikke ...?

B: ...

3. A: Peter behøver ikke ...

B: ...

4. A: Vil du ikke ...?

B: ...

5. A: Asger vil gerne ...

B: ...

6. A: Må jeg ...?

B: ...

7. A: Skal vi ...?

B: ...

8. A: Al uddannelse bør ...

B: ...

2.2 Modalverber

Indsæt et modalverb, der passer i sammenhængen. Der kan godt være flere muligheder.

Der er hjælp på side 48-49 i grundbogen.

1. Anna: Jeg er så dårlig til tysk. Jeg ¹_____ simpelthen ikke lære alle de bøjninger.

Bente: Selvfølgelig ²_____ du det! Du ³_____ bare øve dig lidt mere.

2. Uffe: ⁴_____ jeg godt gå over til Jesper?

Mor: Ja, men ⁵_____ du ikke lige læse dine lektier først?

Uffe: Jeg har ikke noget for til i morgen. Vi ⁶_____ begynde på vores temauge i morgen.

Mor: Nå ja, det er også rigtigt. Så gå bare over til Jesper. Men du ⁷_____ være hjemme senest halv syv.

Uffe: Ja, ja. Det ⁸_____ jeg nok.

3. Sigurd: Hvad er $6 \cdot 8$?

Fariba: Altså Sigurd, du ⁹_____ kunne sekstabellen, når du går i 4. klasse!

4. Signe: Jeg ¹⁰_____ arbejde over, så jeg ¹¹_____ ikke komme til forældremødet i morgen aften. Vi har ikke været til de to sidste møder, så jeg synes, en af os ¹²_____ møde op.

Peter: Så du mener altså, at det er mig, der ¹³_____! Det var det også sidste gang, så ...

5. Jeppe: Jeg har fået 02 i årskarakter i matematik.

Far: 02? Men du plejer da at få både 7 og 10.

Jeppe: Ja, men det er, fordi jeg ikke har lavet alle de afleveringer, jeg ¹⁴_____.
¹⁵_____ du ikke godt sige det til mor? Jeg gider ikke diskutere det med hende.

6. Far: Sluk for det der! Jeg ¹⁶_____ ikke have, at du er på nettet, mens du sidder og læser.

Peter: Jeg følger bare lidt med i kampen. Hvorfor ¹⁷_____ jeg ikke det?

Far: Fordi du ikke ¹⁸_____ koncentrere dig om to ting på en gang.

Peter: Jo, jeg ¹⁹_____.

2.3 Ordforråd. Fag

Streg det/de ord over,

1. der ikke har noget med **matematik** at gøre:

et regnestykke · brødre · trækker fra · brøker · ganger · tre fjerdedel

2. der ikke har med **biologi** at gøre:

springer · visner · en karakter · en bøgeskov · en gren · et blad

3. der ikke har noget med **gymnastik** at gøre:

springer · stjæler · træner · lektier · udtaler · armbøjninger · løber

4. der ikke har med **dansk** at gøre:

læser op · genfortæller · lægger sammen · staver · resumerer · bøjer

5. der ikke har noget med **musik** at gøre:

gætter · et kor · lyder · spiller · en stemme · ganger · synger · lytter

2.4 Ordforråd. Modsætningspar

Find otte modsætningspar.

skrap · dumper · genfortæller · dus · består · stiller spørgsmål · allerede · pæn
pjækker · først · har seks sider for · dividerer · springer · ganger · træner
har ingen lektier · flink · svarer · Des · kommer til timerne · retter

2.5 Modalverber

Indsæt et modalverbum, der passer i teksten.

Nogle gange kan der være flere muligheder.

1. Jens har altid godt ¹_____ lide at lave mad, så han ²_____ være kok. Men han ³_____ ikke bare være kok, han ⁴_____ være stjernekok! Det har han ⁵_____, siden han var i praktik i 9. klasse på en gourmetrestaurant i midtbyen i Århus.
2. For at blive kok ⁶_____ man gå på en hotel- og restaurantskole, og man ⁷_____ have en praktikplads. Og den ⁸_____ man selv finde. Det ⁹_____ godt være svært, men man ¹⁰_____ få hjælp fra skolen. Det tager normalt fire år at blive kok.
3. Jens er på sit fjerde år, så nu ¹¹_____ han lave mange af de ting, en færdiguddannet kok laver. Det har han ¹²_____ i ret lang tid. Han ¹³_____ mærke, at hans chef har tillid til hans evner i køkkenet. Jens' største problem er at holde hovedet koldt i stressede situationer. „Det ¹⁴_____ du lære“, sagde hans chef ret irriteret en aften i sidste uge, hvor nogle gæster ikke ¹⁵_____ forstå, at de ¹⁶_____ vente mere end ti minutter på at få hovedretten, og Jens derfor begyndte at stresse.

2.6 Ligheder og forskelle

*Indsæt de ord/udtryk, der mangler. Der er to ord/udtryk i boksen, man ikke kan bruge.
Der er hjælp med hensyn til **anden/andet/andre** og **anderledes** på side 54 i grundbogen.*

både ... og ... · hverken ... eller ... · ligesom · lige så ... som ... · anderledes ...
en anden · et andet · noget andet · nogle andre ... · senere · tidligere · længere

1. Mange udlændinge synes _____, det er rigtig sommer om sommeren
_____ rigtig vinter om vinteren i Danmark.
2. _____ de fleste danskere kan Ali bedst lide foråret og sommeren i Danmark.
3. Fra vores køkkenvindue har vi _____ udsigt til mark _____ skov.
Jeg elsker at stå der og følge med i årets gang.
4. Er vintergækkerne ikke sprunget _____ ud, end de plejer? Men det er måske,
fordi vi har haft sådan en hård vinter.
5. I Ecuador bliver det mørkt hver dag på samme tid. Det er meget _____ end i
Danmark, hvor solen aldrig går ned på samme tid.
6. I England har vi _____ juletraditioner end i Danmark.
7. Jo ældre jeg bliver, jo _____ synes jeg, vinteren er.
8. Vi plejer altid at tage sydpå i sommerferien, men i år vil vi prøve _____, så vi skal
på kanotur i Nordsverige!
9. Har du set, hvor mange bløde træerne allerede har mistet? Og det er kun midt i september.
Det er meget _____, end de plejer.
10. Nu er Beata _____ god til at løbe på skøjter _____ Liz. Men hun
har også øvet sig meget.

2.7 Adjektiver

Skriv adjektiverne i en form, der passer i sammenhængen.

Adjektiverne står i den rækkefølge, de skal bruges i teksten.

1. bange, dum, ny

Jesper har aldrig været ¹_____ for at stille ²_____ spørgsmål.

Det kan hans ³_____ lærer godt lide.

2. tosproget, dansk

Der er mange fordele ved at være tosproget, men en del ⁴_____ børn taler aldrig dansk derhjemme, og det betyder selvfølgelig, at deres ⁵_____ ordforråd udvikler sig senere.

3. rødhåret, skaldet, rød

Da jeg gik i 8. klasse havde jeg to lærere, der var ⁶_____. Dvs. den ene var næsten ⁷_____, men hans skæg var ⁸_____.

4. god, god, god

Milanás ⁹_____ fag er gymnastik. Hun er virkelig ¹⁰_____ til alle slags boldspil, og hun er den ¹¹_____ i klassen til både højdespring og længdespring.

5. god

I fredags var Peter oppe i matematik. Det gik ikke specielt godt. Han fik 7, og det er jo en ¹²_____ karakter, men han plejer at få 10 eller 12.

6. mange, engageret, god, engageret

De ¹³_____ af mine lærere i gymnasiet var meget ¹⁴_____ i deres fag. Det betød desværre også, at vi fik rigtig mange lektier for, især i engelsk. Vores lærer ville have, at vi skulle være de ¹⁵_____ på skolen. Og det blev vi også. Jeg har faktisk aldrig mødt så ¹⁶_____ en lærer som vores engelsklærer.

2.8 Som/der eller (som)?

Kombiner sætningerne med *som/der eller (som)*.

Eksempler

Jeg har fået en ny sanglærer. Han skælder hele tiden ud.

Jeg har fået en ny sanglærer, som/der hele tiden skælder ud.
S Adv. V

Vi har fået en ny sanglærer. Jeg bryder mig ikke om ham.

Vi har fået en ny sanglærer, (som) jeg ikke bryder mig om/(som) jeg ikke kan lide.
Obj. S Adv. V Obj. S Adv. V

1. Vi har fået fem sider kemi for. Vi skal kunne dem til næste gang.

2. Peter leger meget sammen med Angeles. Hun skal desværre flytte tilbage til Spanien efter sommerferien.

3. Line har en tjekkisk nabo på sit kollegium. Han læser på professionshøjskolen i Silkeborg.

4. Salva skal i gang med en stor opgave. Han skal skrive den sammen med tre studiekammerater.

5. Jeg har fået en meget dyr skjorte i fødselsdagsgave. Jeg vil bytte den til et par jeans.

6. Min kæreste har fået en ny chef. Hun kommer fra Irland.

7. Kort efter min lillebror var færdig med sin uddannelse, fik han et job. Han er meget glad for det.

8. For fire år siden plantede vi et birketræ. Det er allerede blevet ret stort.

9. Vi bor lige i nærheden af en bøgeskov. Den er ikke sprunget ud endnu, selv om det snart er midt i maj.

10. Jesper lytter tit til Teitur. Han er helt vild med ham.

2.9 Nogen, noget eller nogle?

Indsæt **nogen**, **noget** eller **nogle**.

1. Vi har ikke _____ fodboldbane på vores skole.
2. Der er ikke siddepladser nok. Vi må hente _____ flere stole ude på gangen.
3. Der er _____, der har lavet graffiti på døren ind til gymnastiksalen.
Hvem tror du, det er?
4. Har du _____ idé om, hvor lang tid det tager at rette 25 danske stile i 8. klasse?
5. Har du _____ forslag til, hvornår vi skal tage på ekskursion med 4.Y?
6. Vores lærer siger aldrig _____, selv om vi fjoller helt vildt.
7. Er der _____, jeg kan hjælpe med i forbindelse med klassefesten på fredag?
8. A: Er der ¹_____ af instrumenterne i musiklokalet, vi må bruge i vores teaterstykke?
B: Ja, der er ²_____ trommer og ³_____ fløjter, I godt må låne.
9. Der står en stor kasse i hjørnet med _____ gammelt tøj, I kan bruge til at lave kostumer af.
10. Vi var til forældremøde i går, og ¹_____ af Anrijs lærere fortalte ²_____ om alt det, de har planlagt at lave med klassen. Hennes klasselærer brugte ³_____ sjove ord om børnene, som jeg ikke kunne forstå, men alle de andre forældre grinede. Der var en rigtig god stemning. Det var også dejligt at høre, at der ikke har været ⁴_____ konflikter mellem børnene. I hvert fald ikke ⁵_____ alvorlige.
11. Vi har ikke haft _____ frikvarter! Skal vi ikke have det?
12. Lad os spille _____ bold! Hvad har I lyst til? Volley? Eller basket?

3

3.1 Ordforråd

Hvilket ord passer ikke sammen med de andre i rækken? Hvordan adskiller det sig?

Der kan være flere mulige svar.

Brug: ... er det eneste (ord/instrument/...), der/som/hvor Alle de andre ...

1. violin – bas – klaver – mandolin – trompet – guitar
2. højtalere – keyboard – hovedtelefoner – iPod – grammofon – radio
3. festival – koncert – komponist – opera – drama – ballet
4. rock – klassisk – folkemusik – sang – jazz – pop
5. violinist – sanger – dirigent – cellist – bassist – trompetist
6. orkester – solist – kvintet – kor – band – trio
7. tangenter – strenge – pedaler – klaver – knapper
8. harpe – saxofon – fløjte – klarinet – trompet – trombone

SKRIFTLIG OPGAVE:

Vælg tre af de otte rækker. Forklar, hvilket ord i rækken der adskiller sig fra de andre og hvorfor.

3.2 Spontane kommentarer

Brug de ord, der står i parenteserne.

1. Du synes, han synger fantastisk. (Hvor ...!)
-

2. Du synes, det var et kedeligt nummer. (Ej, hvor ...!)
-

3. Du synes, de spiller højt. (Hold da op, hvor ...!)
-

4. Du synes, det var en lang koncert. (Sikke ... !)
-

5. Du synes, trommeslageren spiller godt (Ih, hvor ...!)
-

6. Du synes, koret synger falsk. (Hold op, hvor ...!)
-

7. Du synes, guitaristen er god. (Hold da op, en ...!)
-

8. Du synes, det er nogle komplicerede rytmmer. (Sikke ...!)
-

9. Du synes, det var svært at forstå teksten. (Hvor ...!)
-

10. Du synes, det er noget fed dansemusik. (Er du sindssyg, hvor ...!)
-

11. Du synes, dj'en er imponerende. (Hold kæft, en ...!)
-

3.3 Fra aktiv til passiv

Omskriv fra aktiv til blive-passiv. Læg mærke til verbets tid. Der er hjælp side 70-71 i grundbogen.

Eksempel

Han har solgt billetterne.

Billetterne er blevet solgt.

1. De aflyste koncerten.
2. Klaverlæreren underviser Jon og Maj hjemme.
3. Roy har repareret vores keyboard.

Omskriv fra aktiv til s-passiv. Læg mærke til verbets tid.

Eksempel

Vi skal bytte billetterne.

Billetterne skal byttes.

1. Ali måtte aflyse tourneen pga. sygdom.
2. Sonja kan ikke reparere violinen.
3. Man tilmelder barnet på www.musiksjoy.dk

3.4 Fra passiv til aktiv

Omskriv fra blive-passiv til aktiv. Læg mærke til verbets tid. Der er hjælp side 70-71 i grundbogen.
Læg mærke til præpositionen „af“ i eksemplet.

Eksempel

Den nye musikskole bliver indviet af borgmesteren. Borgmesteren indvier den nye musikskole.

1. Pladen blev indspillet sidste år.
2. Konerten er blevet aflyst.
3. Konerten bliver holdt i kirken.

De
Vi
De

Omskriv fra s-passiv til aktiv. Læg mærke til verbets tid.

Eksempel

Der holdes tit koncerter i kirken.

De holder tit koncerter i kirken.

1. Billetter kan købes ved indgangen.
2. Koret dirigeres af musiklæreren.
3. Der hørtes en svag summetone fra mikrofonen.

Man
Man
Man

3.5 Passiv med **blive** og den passiv-lignende form med **få**

Omskriv fra aktiv til passiv. Der er hjælp side 70-71 i grundbogen.

Læg mærke til verbets tid i eksemplet med aktiv form. Brug den samme tid i passiv.

Eksempel

Jeg afleverer min vinterfrakke på renserset hvert forår. De renser den.

- a Min vinterfrakke bliver renses hvert forår.
- b Jeg får renset min vinterfrakke hvert forår.

1. Der er en klaverstemmer, der har repareret og stemt vores klaver.

- a Vores klaver
- b Vi

2. Der var en, der stjal min mobil i toget i går.

- a Min mobil
- b Jeg

3. Bandets manager har lige underskrevet kontrakten med Roskilde Festival.

- a Kontrakten med
- b Bandet

4. Pladeselskabet producerede alle hans plader i Los Angeles.

- a Alle hans plader
- b Han

Skriv selv to andre eksempler i både a- og b-versionen.

3.6 Jeg/... må se at få ...

Udtrykket kan bruges, når man taler til andre, og også når man „taler“ til sig selv.

Eksempel

Du tænker: *Ej, hvor er græsset blevet højt!*

Du siger: Jeg må se at få slæt græs! (slå græs)

1. Du tænker: *Ej, hvor er her altså rodet! Man kan jo ikke finde noget i alt det rod.*
Du siger til din mand: _____ ! (rydde op)
2. Du tænker: *For fem år siden var køkkenet helt hvidt. Nu er det blevet gråt og grimt!*
Det trænger til at blive malet.
Du siger til din kæreste: _____ ! (male)
3. Du tænker: *Martin skal rejse i morgen. Og kufferten står stadigvæk oppe på loftet!*
Jeg må sige noget til ham.
Du siger til ham: _____ ! (pakke)
4. Du tænker: *Åh nej, jeg skal aflevere min rapport på mandag. Og jeg har ikke skrevet noget endnu!*
Du siger til dig selv: _____ ! (begynde)
5. Du tænker: *Vores klaver lyder helt forfærdeligt!*
Du siger til din kone: _____ ! (stemme)
6. Du tænker: *Max skal spille et lille klaverstykke til elevkoncerten. Men han spiller forkert,*
hver gang han prøver. Jeg må sige noget til ham.
Du siger til Max: _____ ! (øve sig)
7. Du tænker: *Anna har siddet ved den computer det meste af natten, og hun ser virkelig træt ud!*
Jeg må sige noget til hende.
Du siger til Anna: _____ ! (sove)
8. Du tænker: *Bandet har stadigvæk ikke svaret på, om de vil spille til vores fest. Jeg vil meget gerne vide det snart. Jeg må sige til dem, at de skal beslutte sig!*
Du siger til bandet: _____ ! (beslutte sig)

Lav selv fem andre eksempler med jeg/... må se at få

3.7 S-passiv

Gør sætningerne færdige. Læg mærke til, om du skal skrive en hovedsætning eller en ledsætning.

Eksempler

- a Vi har mulighed for at købe vores genbos klaver. Men der er noget i vejen med nogle af tangenterne, så det skal først repareres.
(nogen skal først reparere klaveret)
- b Der står i avisen, at det nye koncerthus allerede skal indvies 1. september.
(de skal allerede indvie det nye koncerthus 1. september)
1. Laura har væltet en stor flaske cola ned over sit elektriske keyboard. Der hvor hun har købt det, siger de heldigvis, at det _____.
(man kan godt reparere det)
2. Bandet har indspillet alle numrene til deres første plade. Nu _____ den _____.
(nogen skal bare mixe den færdig)
3. Mine forældre har ikke plads til klaveret i den nye lejlighed, så det _____.
(de skal sælge det)
4. Musiklæreren siger, at Maya er meget musikalsk og meget interesseret i violin og violinmusik.
Han synes, at hun _____.
(en meget dygtig violinpædagog skal undervise hende)
5. Josef har komponeret et stykke musik for klaver, som er meget svært at spille.
Det kan _____.
(faktisk kan kun pianister med meget store hænder spille det)
6. Der er kun solgt 18 billetter til koncerten, men den kan ikke _____ så sent!
(Det er for sent at aflyse den nu)

Skriv selv tre eksempler. Skriv både den aktive og den passive form.

3.8 En tænkt situation. Irrealis

Eksempel

- a Lotte ville have sovet hos sin søster, hvis hun havde vidst, I holdt fest i aften. (*sove, vide*)
b Hvis Lotte havde vidst, I holdt fest i aften, så ville hun have sovet hos sin søster. (*vide, sove*)

1. Hvis jeg _____, Peter skulle indlægges, så ville jeg _____ ham noget musik, som han kunne tage med og ligge og høre. (*vide, give*)
2. Min veninde og mig gik hele vejen hjem efter koncerten. Hvis jeg _____ alene, så ville jeg _____ en taxa. (*være, tage*)
3. Jeg ville _____ en kage, hvis du _____ og _____, at du kom. (*bage, ringe, sige*)
4. Hvis der var nogen, der _____ mig, at James Blake skulle spille i Aarhus, så ville jeg helt sikkert _____ alt for at få en billet! (*fortælle, gøre*)
5. Hvis jeg ikke _____ på ferie, ville jeg selvfølgelig _____ dig med at flytte. (*være, hjælpe*)
6. Jeg ville aldrig _____ dig min guitar, hvis jeg _____, at du ville spille på den i regnvejr! (*låne, vide*)
7. Hvis vi _____ billetter for en måned siden, så kunne vi _____ nogle bedre pladser. (*bestille, få*)
8. Jeg ville _____ meget sur, hvis billetterne til Prince-konerten _____ udsolgt. (*blive, være*)

Skriv selv to eksempler, der starter med hvis-sætningen, og to eksempler, der slutter med hvis-sætningen.

3.9 Nogen, noget eller nogle?

Indsæt **nogen**, **noget** eller **nogle**. Enkelte steder er der to forskellige svarmuligheder.

Der er hjælp på side 26 i grundbogen.

Aske: Er der ikke ¹_____ , der har ²_____ musik, vi kan høre?

Ben: Jo! Det har jeg. Jeg har faktisk ³_____ helt nye numre med *When Saints Go Machine*.

Dem tror jeg ikke, I har hørt endnu. Men vi har jo ikke ⁴_____ højtalere.

Aske: Næ, jeg har kun ⁵_____ hovedtelefoner.

Carl: Vent lidt. Jeg har faktisk min minihøjtaler med. Her!

Aske: Så mangler vi bare ⁶_____ at drikke. Jeg henter lige ⁷_____ øl. Og også ⁸_____ cola. Eller er der ⁹_____ af jer, der hellere vil have ¹⁰_____ andet?

Ben: Nej, det er okay med mig, men køber du ikke også ¹¹_____ chips eller peanuts eller ¹²_____ i den stil? Jeg er sulten.

Aske: Det kan jeg godt. Eller hvad med ¹³_____ brød og pålæg? Jeg har ikke fået ¹⁴_____ at spise i dag. Altså riktig mad. Har I?

Carl: Næ, jeg har ikke. Det vil være helt fint med ¹⁵_____ sandwich. Du får lige ¹⁶_____ penge. ... Nå, øv! Jeg har ikke ¹⁷_____ kontanter.

Aske: Det gør ikke ¹⁸_____. Det ordner vi barebagefter.

Ben: Gider du ikke også købe ¹⁹_____ lakrids og ²⁰_____ skumfiduser eller ...?

Carl: Ej, Ben, jeg kender simpelthen ikke ²¹_____ , der æder så meget slik som dig!

Ben: Jeg ved det godt. Jeg er blevet totalt sukkerjunkie. Det er fordi jeg cykler så meget, tror jeg.

Carl: Det er da ikke ²²_____ undskyldning!

Ben: Jamen, jeg tror altså, det har ²³_____ at gøre med, hvor meget man bevæger sig!

Carl: Men det er måske ikke lige slik, du skal spise, når du går sukkerkold.

Aske: Nå, men så køber jeg ikke ²⁴_____ slik. Jeg er gået.

Ben: Hey stop. Hvad så med ²⁵_____ popcorn?

Carl: Det er da også slik!

Ben: (*Ben sukker*)

Carl: Jeg glæder mig til at høre de der *When Saints Go Machine*-numre. Ikke bare fordi de laver ²⁶_____ fed musik. Jeg synes også, de plejer at lave ²⁷_____ ret syrede tekster.

Det kan jeg godt lide.

Ben: Ej, hvis du er så god til engelsk, så må du altså meget gerne hjælpe mig med at oversætte dem.

²⁸_____ af det, de skriver, er jo nærmest uforståeligt, synes jeg.

4

4.1 Det eller der?

Læs teksten, og indsæt de manglende **det** og **der**. Der er hjælp på side 88 i grundbogen.

Katrine er på besøg hos sin morfar, Michael. Han har lige læst en artikel i avisen om de unges drømmestudier.

Michael: Hvorfor er ¹_____ egentlig så mange piger, ²_____ vil læse til dyrlæge?

Katrine: ³_____ ved jeg faktisk ikke. Hm. Måske fordi de godt kan lide dyr. Tænk på, hvor mange piger ⁴_____ rider for eksempel.

Michael: Ja, men ⁵_____ er jo svært at komme ind på dyrlægestudiet.

Katrine: Ja, lige præcis og ⁶_____ er jo pigerne, ⁷_____ får de højeste gennemsnit til studentereksamen.

Michael: Nå ja, ⁸_____ har jeg godt hørt. Men hvad så, når de bliver færdige? De kan da ikke arbejde med heste alle sammen?

Katrine: Jeg tror, de fleste helst vil arbejde med kæledyr. ⁹_____ er i hvert fald meget almindeligt. I sidste uge var jeg med Kasper på dyreklinikken med hans kat. ¹⁰_____ var fire kvindelige dyrlæger på klinikken. Og så var ¹¹_____ nogle sygeplejersker, veterinærsygeplejersker hedder de vist. ¹²_____ var også kvinder.

Michael: Ja, ja ¹³_____ er meget godt. Men hvad med landmændene? Tror du, de kan bruge en kvindelig dyrlæge, når de har en ko, ¹⁴_____ skal have hjælp til at kælve?
Du aner ikke, hvor mange kræfter, ¹⁵_____ kræver.

4.2 Øvelse med passiv

Lav sætninger med s-passiv eller blive-passiv.

Sætningerne skal indeholde følgende ord i den form, de har her plus et tidsudtryk.

Eksempel

Nummeret/spillet i radioen Nummeret blev spillet i radioen flere gange i sidste uge.

1. Anna/gift _____
2. Torben/giftes _____
3. Hui/klippet _____
4. Græsset/slået _____
5. Skolen/males _____
6. Søren og Elaine/skilt _____
7. Vores bil/repareres _____
8. Børnene/passet _____
9. Børnene/hentes _____
10. Nicola/indlagt _____

4.3 Stereotyper. Sammenligning

MATEJA FRA SLOVENIEN FORTÆLLER

Læs først hele teksten. Find derefter de udtryk, Mateja bruger, når hun sammenligner.

Skriv selv eksempler med udtrykkene.

„Danske mænd, altså danske mænd er ikke nær så pæne som slovenske mænd. De er heller ikke så sportstrænede som slovenere. Og det er det samme med kvinderne. Danske kvinder er ikke nær så feminine som slovenske kvinder.“

Til gengæld er danske forældre sjovere end slovenske forældre. Hvorfor? Fordi de altid leger med deres børn og har det sjovt sammen. Når forældre i Slovenien kommer på en legeplads, så sidder de og snakker sammen. De leger ikke med deres børn ligesom danske forældre.

Danske mænd! Det er de bedste fædre, jeg nogensinde har set. De bruger meget tid på at være sammen med deres børn. På en legeplads i Slovenien ville man aldrig se så mange mænd som i Danmark. Og mænd med barnevogn! Jeg kan tydeligt huske, hvor overraskede både min mand og jeg var over at se så mange mænd med barnevogn i gaderne, da vi kom til Danmark. Resultatet er, at min mand nu er begyndt at køre barnevognen med vores datter, når vi går tur. Det gjorde han aldrig i Slovenien. Nu mangler der bare, at han også går tur med barnevognen alene ligesom danske fædre.“

4.4 Stereotyper. Verber

KSENIJA FRA GRÆKENLAND FORTÆLLER

Indsæt verber fra boksen i en form, der passer til teksten. Alle verberne skal bruges.

bekymre sig · finde · foretrække · gøre · have · have · hjælpe · hjælpe · lave · lave
lære · lære · se · se · tage · tage · tro · være · være · være · åbne

„Danske kvinder er mere uafhængige og fordomsfrie end græske kvinder. Men danske kvinder ser ikke ud til at bekymre sig om deres hjem. Når vejret ¹_____ godt, ²_____ de ³_____ ude i stedet for ⁴_____ rent og ⁵_____ mad.

Mændene ⁶_____ deres koner og kærester med husarbejdet og med at tage sig af børnene.

Græske mænd ⁷_____ normalt ikke deres koner i hjemmet, og de ⁸_____ sig heller ikke af børnene. De bruger deres fritid på ⁹_____ de ting, de selv ¹⁰_____ lyst til. Jeg ¹¹_____, græske kvinder kunne ¹²_____ noget af danske kvinder.

Danske kvinder ¹³_____ ikke ud til ¹⁴_____ særlig meget om deres udseende. Det ¹⁵_____ nærmest ud, som om de ¹⁶_____ garderobeskabet om morgen og ¹⁷_____ det tøj ud af skabet, der er nærmest. Somme tider ¹⁸_____ de også det samme tøj på to dage i træk. Med hensyn til tøj kunne danske kvinder ¹⁹_____ meget af græske kvinder.

Danske unge mænd ²⁰_____ enten generte eller uhøflige. Om det er det ene eller det andet, har jeg ikke ²¹_____ ud af endnu.“

4.5 ... hvor ...

Indsæt et adjektiv/adverbium, der kan bruges i sammenhængen.

Eksempel

Jeg har ikke hørt dem før, så jeg ved ikke, hvor godt de synger.

1. Det kom bag på mig, hvor _____ skilsmisser der er hvert år.
2. Ved du, hvor _____ Peter er kommet i sin frisøruddannelse?
3. Mange forældre er ikke klar over, hvor _____ det er for deres børn at bo to forskellige steder, når forældrene er blevet skilt.
4. Nonu har kun været i Danmark i et år, men har du hørt, hvor _____ dansk han allerede taler?
5. Du aner ikke, hvor _____ jeg blev, da jeg fik 7 i samfundsfag til mundtlig eksamen.
6. Det her er det nyeste billede af Anna. Kan du se, hvor _____ hun er blevet?
7. Det tætte forhold til et andet menneske i et parforhold er (ifølge forskerne) det, der betyder mest for, hvor _____ vi føler os.
8. Det underer mig, hvor _____ danske børn får lov til at bestemme.
9. Vi var ikke forberedt på, hvor _____ det var at få tvillinger.
10. Du aner ikke, hvor _____ jeg blev, da jeg opdagede, at min kæreste havde løjet for mig.
11. Det overraskede mig faktisk, hvor _____ børnene ringede til os, efter at de var flyttet hjemmefra.
12. Det er dejligt at se, hvor _____ bedsteforældre er for deres børnebørn.

4.6 Hvad taler de om? Resumé

Genfortæl, hvad de taler om. Brug: De taler om/hv-/at ... (og om/hv-/at ...). (De taler også om/hv-/at ...)

Eksempel

Ella: Der er mange i min klasse, der går til håndbold.

Signe: Det er der også i min. I hvert fald fem-seks stykker. Jeg synes bare, det er kedeligt.

Ella: Ja, det synes jeg også.

De taler om, hvor mange af deres klassekammerater, der går til håndbold, og hvor kedeligt de synes det er.

1. Line: Jeg kunne godt tænke mig at læse psykologi.

Simon: Men er det ikke svært at komme ind?

Line: Jo. Jeg tror, man skal have 10,1 i gennemsnit i år.

Simon: Har du det?

Line: Nej, men måske kan jeg komme ind på kvote to.

2. Anna: Hvor er du god til at spille guitar!

Joachim: Tak. Men jeg øver mig også tit. Faktisk hver dag. Eller næsten hver dag.

Jeg spiller som regel et par timer, når jeg kommer hjem fra skole.

Anna: Hvad så med ferierne? Spiller du så også der?

Joachim: Ja, selvfølgelig. Ellers bliver man jo ikke bedre.

Anna: Hold da op!

Joachim: Jamen, jeg gør det jo, fordi jeg kan lide det.

3. Elena: Har du set, at bøgetræerne i parken allerede er sprunget ud?

Jesper: Ja, men plejer de ikke først at springe ud sidst i maj?

Elena: Nej, det plejer da at være først i maj eller måske midt i maj.

Jesper: Ja, så er det tidligt. Det er jo kun den 28. april i dag.

4. Mor: Har Anna fortalt dig, at hun søger ind til militæret efter gymnasiet?

Niklas: Militæret? Det er da ikke noget for Anna.

Mor: Det synes jeg bestemt heller ikke. Men hun vil gerne udfordre sig selv, siger hun.

Niklas: Kunne hun ikke gøre det på en anden måde? Jeg tror ikke, hun ved, hvor hårdt det er.

Og jeg tror heller ikke, hun ved, hvad der kan ske, hvis en kvindelig soldat bliver taget til fange.

Mor: Nej, nej! Jeg tør slet ikke tænke på det. Kunne du ikke snakke med hende? Mig lytter hun ikke til!

Niklas: Jeg kan da i hvert fald prøve.

5. Anna: Er det din paraply, der står derovre i hjørnet?

Nina: Den røde?

Anna: Ja.

Nina: Nej, det er ikke min. Måske er det Lines.

Anna: Eller Anjas.

6. Andrew: Jeg var inde og snakke med Lars om sommerferie. Men jeg er ikke sikker på, at jeg forstod det hele. Han taler altid så utsydeligt. Og hurtigt. Kan du forstå, hvad han siger?

Raluca: Ikke altid. Men så beder jeg ham bare om tale langsommere og tydeligere. Det plejer at hjælpe. I hvert fald i fem - ti minutter.

Andrew: Men Søren siger også, at han heller ikke altid kan forstå, hvad Lars siger. Og han er dansker!

Raluca: Ja, det har han også sagt til mig. Han siger, at det er fordi Lars taler bornholmsk.

7. Jacque: Har vi noget hjemmearbejde for til på tirsdag?

Mohammad: Ja, vi skal læse og genfortælle den tekst, vi fik i sidste uge.

Jacque: Nå ja, og så skulle vi også skrive de der øvelser med adjektiver, ikke?

Mohammad: Jo, det er rigtigt.

4.7 ... hvor ...

Skriv selv ti eksempler. Brug adjektiverne herunder med en af de tre former.

Nr. 1, 3 og 7 kan også bruges som adverbier.

Eksempler

hvor dyr/dyrt/dyre

Da Peter hentede bilen, var han helt uforberedt på, hvor dyr reparationen faktisk blev.

Jeg er chokeret over, hvor dyrt det er at parkere i centrum.

Har du hørt, hvor dyre biler er i Danmark?

1. hvor god/godt/gode (godt)
2. hvor stor/stort/store
3. hvor dejlig/dejligt/dejlige (dejligt)
4. hvor svær/svært/svære
5. hvor bange
6. hvor mange
7. hvor hurtig//hurtigt/hurtige (hurtigt)
8. hvor sur/surt/sure
9. hvor flov/flovt/flove
10. hvor imponeret/imponerede

4.8 Om eller hvis?

1. A: Har I besluttet, _____ I vil dele jeres barselsorlov lige?
B: Ja, men Peter søger nyt job, så _____ han får det, tager jeg hovedparten af orloven.
2. Jeg kan faktisk ikke huske, _____ Klara og Benjamin har fået en dreng eller en pige.
3. Ved du, _____ antallet af børnefødsler stiger eller falder i Danmark i øjeblikket?
4. _____ Sara kommer til festen, inviterer jeg også Rasmus. Jeg tror, de to passer godt sammen.
5. _____ jeg var dig, ville jeg ikke arbejde så meget. Du har jo aldrig tid til din familie og dine venner.
6. A: Har du hørt, _____ Pernille er kommet ind i bestyrelsen?
B: Nej, det ved jeg ikke, _____ hun er. Men _____ hun ikke kommer ind, bliver jeg godt nok sur. De har snakket så meget om, at de gerne vil have flere kvinder i bestyrelsen.
7. A: Har du spurgt Salva, _____ han er interesseret i at møde min søster?
B: Nej, ikke endnu. Men _____ han ikke er interesseret i at møde Monica, så ved jeg ikke, hvem han skulle være interesseret i at møde.
8. A: Har du tjekket, _____ vi har nok benzin til hele turen?
B: Ja. Jeg tankede bilen i går.
9. A: _____ du har lyst, kan vi jo besøge Line og Brooke i weekenden.
B: Ja, men spørgsmålet er, _____ de er hjemme. Brooke snakkede noget om, at de skulle til Berlin.
10. A: Vil du lige se, _____ kagen er færdig, når du alligevel skal ud i køkkenet?
B: Ved du hvad? Det behøver jeg ikke. Det kan jeg lugte. _____ den ikke kommer ud nu, bliver den helt uspiselig. Den lugter allerede brændt.

*Skriv fem eksempler, hvor du kombinerer sige/finde ud af/tjekke/høre/tænke på med en om-sætning.
Skriv også fem andre eksempler med hvis.*

4.9 Indirekte spørgsmål

Indsæt **om**, **hvem/hvem der**, **hvor/hvor der** og andre hv-spørgeord, der passer i sammenhængen.
Der kan nogle gange være mere end en mulighed.

Eksempler

Har du hørt, hvor mange Mel og Niels har inviteret til deres bryllup?

Har du hørt, hvem der kommer til Mels og Niels' bryllup?

1. Kan du forklare mig, _____ man bruger *hvis* og _____ man bruger *om*?
2. Ved du, _____ er flyttet ind på femte sal i vores ejendom?
Min gamle klassekammerat, Oliver!
3. Har du tjekket, _____ du har nogen penge på din nemkonto?
4. Har I besluttet, _____ vej I vil køre, når I skal til Østrig?
5. Ved du, _____ vi har for til i morgen?
6. Har du hørt, _____ skal synge Figaro i *Figaros bryllup*?
7. Ved du, _____ gik galt, da Bjørn prøvede at parallelparkere bilen?
8. Ved du slet ikke, _____ man skriver en jobansøgning?
9. Har Victoria fået at vide, _____ hun skal arbejde sammen med de næste par måneder?
10. Har Andrew fået besked om, _____ bøger han får brug for i næste semester?
11. Ved du, _____ man skal have i gennemsnit for at komme ind på sygeplejerske-uddannelsen?
12. _____ virkelig betyder noget for mig er, at Kathrine får sin eksamen.

4.10 Indirekte spørgsmål

Gør spørgsmålene færdige.

Du skal senere stille spørgsmålene til dine klassekammerater.

Eksempel

Undrer det dig ikke, hvor sent folk bliver færdige med deres uddannelse her i Danmark?

1. Ved du, hvor ...?
2. Kan du sige mig, hvem ...?
3. Kan du huske, hvad ...?
4. Har du hørt, hvornår ...?
5. Har du set, om ...?
6. Har du besluttet, hvem ...?
7. Er du forberedt på, hvor lang tid ...?
8. Har du tænkt på, hvordan ...?
9. Har du overvejet, om ...?
10. Ved du, hvilken/hvilket/hvilke ...?
11. Ved du, hvad for en/et/noget/nogle ...?

4.11 Tidsudtryk

Indsæt de tidsudtryk, der giver mening i sammenhængen. Der er to udtryk i boksen, du ikke skal bruge.

næsten tre uger i træk · det er et par måneder siden · i år · i 1900-tallet
på et tidspunkt · om et år · for tiden · i dagevis · før i tiden · for et par måneder siden
i løbet af den her uge · i sommerhalvåret · snart

1. Langt op _____ var det almindeligt, at kvinder holdt op med at arbejde, når de blev gift. Også selv om de ikke havde børn.
2. A: Nu har jeg arbejdet over hver dag _____, så jeg trænger virkelig til et par fridage.
B: Hvorfor siger du ikke nej?
A: Det kan jeg da ikke. Vi skal være færdige med byggeriet _____, ellers får vi dagbøder fra på mandag.
3. A: Skulle vi ikke tage til Skagen på en forlænget weekend?
B: Jo, meget gerne. Men det skal være _____ i foråret, hvor vi ikke har så travlt.
4. A: Har du hørt, at Peter er blevet skilt?
B: Næh. Hvornår er det sket?
A: Hvad har vi nu? Den 20. august. Og det var i juni, så _____.
B: Nå, ja jeg troede ellers, at de havde sådan et godt ægteskab. Men jeg kender dem jo heller ikke så godt. Og hvad så med deres drenge? Hvor skal de så bo?
A: Det kan de ikke blive enige om, så de skal i retten. Peter får heldigvis hjælp af den der organisation, der hedder Foreningen Far.
B: Kvinder bliver altså _____ nødt til at finde ud af, at en enlig far kan være lige så god som en enlig mor.
5. A: Hvad skal I lave i påskeferien?
B: Vi skal i sommerhus. Det er vi i alle ferierne _____, og påskken falder jo sent, så det skal vi også i påskken _____.
A: Vil børnene så godt med?
B: Altså _____ var det ikke noget problem. De elskede at være der. Men vores børn er jo ved at være voksne, så de to ældste er ikke så tit med mere.
6. _____ var jeg til et seminar i Göteborg, hvor jeg hørte om en svensk skole, der havde arrangeret en sommerlejr kun for piger. Det var en musiklejr. Meningen var, at pigerne skulle lære at få mere selvtillid og turde spille et instrument i et band. Jeg syntes, det var sådan en god idé Så nu er vi i gang med at arrangere en musiklejrskole for piger på min skole. Men det kan tidligt blive _____.

4.12 Hvad siger man? Sproghandlinger

Hvad ville I sige i følgende situationer? Der kan selvfølgelig være flere muligheder.

Snak sammen om det to og to i klassen.

Eksempel

Du og din veninde sidder på en café. Du kan se på hende, at hun ikke er så glad, som hun plejer at være.

Er der noget i vejen?/Er der noget, du er ked af?

1. Din klassekammerat har kager med til klassen. Hun bliver 25 i dag.
2. Din klassekammerat har selv bagt kagen. Du kan rigtig godt lide den.
3. I forgårs var du til middag hos din kærestes forældre. Nu kommer din kærestes far forbi for at hente et kamera, han skal låne. Du har ikke talt med ham siden i forgårs.
4. Din nabos søn har været til mundtlig eksamen. Naboen fortæller, at sønnen dumpede.
5. Du har fri i dag, men din kæreste skal på arbejde. Du siger farvel til ham.
6. Din søster skal til køreprøve om en halv time. Hun går ud af døren. Du krydser fingre for hende.
7. Du har danskundervisning til klokken et i dag, men du har en jobsamtale i Vestergade klokken 13.30, og det tager 40 minutter at komme derhen. Du taler med din lærer.
8. Du er med en af dine kolleger på loppemarked. Det er første gang, I er sammen privat. Der er nogle stole på loppemarkedet, du gerne vil købe. Du har ikke nok kontanter. Men det har din kollega.
9. Du har en aftale med en af dine venner, men hun aflyser, fordi hun har fået halsbetændelse.
I taler lidt sammen og siger så farvel.
10. Din kæreste skal i teatret med nogle veninder. Du siger farvel til hende.
11. Du møder en af dine studiekammerater på gaden, som du ikke har set et par måneder.
Du kender også hans kæreste. I snakker lidt sammen, men du har travlt, for du skal til tandlægen.
12. Din bror spiller noget musik for dig, han synes, du skal høre. Du kan rigtig godt lide sangeren.

5

5.1 Ældre i Europa. Adjektiver og adverbier

Indsæt adjektiverne og adverbierne i en passende form og i samme rækkefølge som i parentesen.

(*stor, helbredsmæssig, social, økonomisk*)

Share (Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe) er et ¹_____ EU-projekt, der handler om ældre og de ²_____, ³_____ og ⁴_____ aspekter af deres liv.

(*udvalgt, dansk, hel*)

Projektet har mange tusinde tilfældigt ⁵_____ deltagere fra 50 år og op efter i 19 europæiske lande. Heraf er 2600 danskere. Den ⁶_____ overlæge og ph.d. Karen Andersen-Ranberg er koordinator for helbredsområdet for ⁷_____ projektet.

(*europæisk, mange, intelligent, kognitiv*)

Det ⁸_____ projekt skal løbe frem til 2024. Men allerede i 2011 kunne man konkludere, hvad de ⁹_____ altid har ment, nemlig at vi bliver lidt mindre ¹⁰_____, når vi ikke længere er på arbejdsmarkedet. Det går ud over hukommelsen, opfattelsesevnen og andre ¹¹_____ funktioner, når vi går på efterløn eller på pension. „Blandt 50-65 årlige vil de, der holder op med at arbejde, score lidt dårligere i kognitive tests sammenlignet med dem, der stadig arbejder“, siger Karen Andersen-Ranberg.

(*detaljeret, standardiseret, enkelt, vigtig*)

Share baserer sig primært på ¹²_____ interviews hjemme hos deltagerne om deres oplevelse af eget helbred, deres brug af sociale ydelser, deres tilknytning til arbejdsmarkedet, deres netværk osv. Interviewene foretages med ¹³_____ spørgeskemaer hvert andet år, og efterhånden vil forskerne stå med et materiale, der viser noget om forløbet hos den ¹⁴_____ deltager. Aldring er en proces, og ved at følge hver person over mange år får forskerne ¹⁵_____ informationer om årsag og virkning.

(*meget, meget*)

Politikerne har i de senere år været meget interesseret i pensionsalder. De store årgange er gået på pension eller er ved at gå på pension, og det koster. Politikerne tænker ¹⁶_____ på nationaløkonomien. Andre tænker ¹⁷_____ på sundheden i alderdommen.

(*god, stor, sen, stor, tilgængelig*)

Indtil nu har Share vist, at ¹⁸_____ arbejdsforhold har ¹⁹_____ betydning for en ²⁰_____ tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Med tiden håber man i Share at få en ²¹_____ forståelse af betydningen af netværk, ligesom man gerne vil vide noget mere om uddannelsers betydning. Alle Shares data er frit ²²_____ på nettet i anonymiseret form.

5.2 Ordforråd

Match professionen med arbejdspladsen.

En streg (-) før arbejdspladsen betyder, at du skal genbruge et ord fra professionsbetegnelsen.

Profession	Arbejdsplads
1. sygeplejerske	på/i en (-)klinik
2. kunstmaler	hjemme
3. politibetjent	i et supermarked
4. skuespiller	på en redaktion/en avis/et blad
5. tandlæge	i en -konsultation
6. handicaphjælper	1. på et sygehus/et hospital
7. dommer	på et hotel
8. parkeringsvagt	på et reklamebureau
9. frisør	for et rejsebureau
10. redaktør	på en gård
11. journalist	i private hjem
12. ørt director	for en politiker/et parti
13. landmand	på et forlag/en redaktion
14. kassedame	på en -station
15. pædagog	i en byret/en landsret/højesteret
16. guide	i et atelier
17. forfatter	på gader og veje
18. stuempige	i en -salon
19. praktiserende læge	på et teater
20. spindoktor	i en SFO/børnehave/vuggestue

Læs i klassen: En sygeplejerske arbejder på et sygehus.

En ... arbejder på/-i ...

5.3 Så

Kombiner sætningerne, så de giver mening.

1. Jeg er blevet forfremmet, så
2. Hvis jeg får det job i Multidata, så
3. Da jeg begyndte på forlaget, syntes jeg, det var så
4. Jeg tager som regel en hjemmearbejdsdag om onsdagen, så
5. Først skal jeg til Oslo med mit arbejde, derefter til Herning, og så
6. Når jeg har fået noget mere praktisk erfaring, så
7. Jeg bliver nødt til at arbejde over et par timer i dag og i morgen, så
8. Jeg er ikke særlig glad for mit nuværende job, så
9. Jeg går tidligt hjem fra arbejde i dag, så
10. Når jeg går på pension, så
 - a vil jeg gerne være selvstændig.
 - b min hund ikke skal være alene hjemme hele ugen.
 - c kan jeg hente mine børnebørn i børnehaven flere gange om ugen.
 - d interessant at læse alle de nye forfatteres manuskripter, selv de dårlige.
 - e er jeg hjemme en uge, og så i Stockholm et par dage.
 - f min kæreste og jeg tager til Berlin i weekenden. Det skal nemlig fejres.
 - g jeg kan nå at hente børnene inden klokken tre.
 - h tager min kæreste og jeg til Berlin for at fejre det.
 - i jeg kan nå at blive færdig med momsregnskabet, inden ferien.
 - j jeg tænker på at finde et andet.

5.4 Så

Gør sætningerne færdige.

1. Jeg har virkelig travlt på mit arbejde, så ...
2. Når du har talt med Ibrahim om fordelingen af weekendvagterne, så ...
3. Vi tager patienten med det brækkede ben med det samme, derefter den lille pige og så ...
4. Jeg vil prøve, om jeg kan klare mig for min SU og mit sommerjob, så ...
5. Vores økonomidirektør er så ...!
6. Hvis du er interesseret, så ...
7. Som kørelærer sidder man meget, så ...
8. Jeg vil spørge min chef, om jeg kan få nogle flere timer, så ...
9. Det er så ...
10. Somme tider synes jeg, at mit arbejde er lidt for ensformigt, så ...

5.5 Datid eller fornutid?

Vælg den form af verbet, der giver bedst mening.

1. Siden juni, hvor jeg *blev/er blevet* færdig med min uddannelse som fysioterapeut, *har jeg arbejdet/arbejdede jeg* på en privat klinik for sportsskader.
2. I øjeblikket er det næsten umuligt at få en praktikplads inden for snedkerfaget. Det *var det/har det været* de sidste fem-seks år, tror jeg.
3. Indtil videre *var han/har han været* her i firmaet i syv år.
4. Da jeg *søgte/har søgt* ind på uddannelsen til jordemoder, *skulle man/har man skulle* have et meget højt gennemsnit for at komme ind. I år skal man have omkring 10 i snit, *hørte jeg/har jeg hørt*. Det er en meget populær uddannelse.
5. For tiden arbejder jeg på flekstid. Det *gjorde jeg/har jeg gjort* i et års tid. Det *betød/har betydet*, at jeg kan hente min datter i SFO'en hver dag klokken tre.
6. Da Gosia *søgte/har søgt* ind på Den Kongelige Ballet, *drømte hun/har hun drømt* om at blive solodanser ligesom sin søster. Men på det tidspunkt *vidste hun ikke/har hun ikke vidst*, at hun var gravid med tvillinger.

5.6 Polak i Danmark. Tekstsammenhæng

Vælg hvilket af de tre ord, der giver sammenhæng i teksten.

- | | | | |
|----------------------|---------------------|-------------------------------|------------------------|
| 1. selv om/at/derfor | 5. Mens/Så/Når | 9. derfor/så/alligevel | 13. Så/Hvorfor/Derfor |
| 2. Især/Så/Derfor | 6. så/derfor/nemlig | 10. men/alligevel/så | 14. Når/Da/Selv om |
| 3. at/så/derfor | 7. at/hvornår/hvor | 11. der/at/som | 15. fordi/for/ellers |
| 4. Hvad/Sådan/Især | 8. Hvornår/Når/Da | 12. Til gengæld/Alligevel/Men | 16. nemlig/derfor/især |

Adam kom til Danmark som studerende sammen med sin kæreste. De skulle læse henholdsvis it og bioteknologi. Adam syntes, ¹ _____ der var stor forskel på at studere i Polen og i Danmark. ² _____ syntes han, at det var nemmere at komme i kontakt med lærerne i Danmark. Dørene var altid åbne, ³ _____ de kunne komme og stille spørgsmål og lave aftaler. ⁴ _____ var det ikke i Polen, der var dørene lukkede, og lærerne havde kun et par timer om ugen til studenternes individuelle behov.

⁵ _____ Adam studerede på DTU, arbejdede han som studentermedhjælper på deltid i et konsulentfirma. Han var den eneste udlænding, og danskere vil jo gerne tale engelsk, ⁶ _____ alle talte engelsk med ham. Den erfaring, han fik i jobbet, hjalp ham til at få det arbejde som it-udvikler han har nu, lige efter ⁷ _____ han var blevet færdig med sin uddannelse.

⁸ _____ han læste på DTU, var studiesproget engelsk, og på hans nye arbejdsplads er der mange udlændinge, ⁹ _____ de taler kun engelsk, bortset fra i frokostpausen. Han forstår godt, hvad danskerne siger, ¹⁰ _____ han når aldrig selv at sige noget på dansk, før de er i gang med at tale om noget nyt. Det er han ked af. Til gengæld er der mange andre ting ved hans job, ¹¹ _____ han er rigtig glad for. Han har det godt med sine kolleger, og det er ikke kun i forbindelse med arbejdet. For eksempel spiller de bordfodbold sammen, drikker fredagsøl, holder julefrokost og sommerfest, deltager i firmaløb og meget andet.

Adam har aldrig prøvet at arbejde i Polen, så han ved ikke, hvordan det er. ¹² _____ kender han til tyske forhold, fordi det firma, han arbejder i, er tyskejet. Her i Danmark, fortæller han, er strukturen meget flad i forhold til i Tyskland. Har man en anden mening end ledelsen, siger man det og får feedback. I Tyskland diskuterer man ikke med chefen. ¹³ _____ vil Adam helst arbejde i Danmark.

¹⁴ _____ Adam ikke taler meget dansk på sit arbejde, er han godt i gang med at lære sproget. Han går til dansk to gange om ugen på et sprogcenter og regner med at gå op til Prøve i Dansk 3 om fire måneder. De andre udlændinge i firmaet kommer fra alle mulige steder. Nogle af dem kan tale flydende dansk, og nogle kan kun lidt dansk. En af dem er polak ligesom Adam. Det er han glad for, ¹⁵ _____ så kan de tale polsk sammen. Han savner ¹⁶ _____ nogle gange at tale sit modersmål.

5.7 Møde eller mødes?

Indsæt et af verberne i en passende form. Der er hjælp i boksen side 92 i grundbogen.

1. A: Jeg kan godt lide _____ lidt før mine medarbejdere. Så er der ro til at svare på mails uden at blive forstyrret.
B: Det lyder som en god idé.
2. A: Hvor kender du Virginia fra?
B: Jeg _____ hende, da jeg arbejdede i Danmarks Radio. Og siden har vi _____ den første tirsdag i hver måned sammen med nogle andre kvindelige journalister.
3. A: Hvad tid _____ jeres lærlinge?
B: Lige nu er de begge to på skole, og så _____ de først klokken otte, men når de arbejder hos mig, så er det allerede klokken seks her om sommeren.
4. A: Da min datter gik i første, anden og tredje klasse, _____ jeg en halv time senere end hende, så jeg kunne altid følge hende i skole, men nu _____ jeg allerede klokken otte, så det er slut.
5. A: Hvad siger du til _____ på torsdag efter arbejde og spille squash?
B: Men jeg går jo altid til fransk om torsdagen.
A: Nåh ja, det havde jeg helt glemt. Skal vi så ikke _____ fredag?
6. A: Skal du nu til Tyskland igen?
B: Ja, men den her gang skal jeg derved for _____ med vores nye samarbejdspartner. Faktisk kender jeg ham allerede. Ja, kender og kender, jeg _____ ham til en reception engang, hvor jeg talte lidt med ham.
7. A: Hvordan går det med jeres nye projekt?
B: Det går meget godt. I mit team _____ vi en time to gange om ugen og evaluerer det, vi har lavet de foregående dage. Det er faktisk meget inspirerende. I mit gamle job _____ vi kun, hvis chefen var utilfreds med noget.

5.8 Hvordan får man et job i Danmark? Udtryk

Tænk på, hvordan du vil prioritere dine svar, og gør så sætningerne færdige.

1. Det kommer først og fremmest an på ...
2. Det kommer også an på ... (og ...)
3. Og så afhænger det af ...
4. Det kommer også lidt an på ...
5. Det afhænger måske også af ...

5.9 Passiv 1

Omskriv 1-6 fra aktiv til blive-passiv.

Husk, at **bliver** skal stå i samme tid i den passive form, som verberne i den aktive form.

Der er hjælp side 70-71 i grundbogen.

Eksempel

Da vi kom på arbejde i går, var der nogen, der havde flyttet skurvognen.

Da vi kom på arbejde i går, var skurvognen blevet flyttet.

1. Jeg sendte en ansøgning den 5., men jeg har ikke fået svar endnu.
2. Ledelsen har ansat fem nye medarbejdere i it-afdelingen.
3. Søren Hansen sendte murerne og tømrerne hjem, da snestormen begyndte for alvor.
4. De lukker virksomheden, hvis de ikke får flere nye ordrer.
5. Banken tilbød mig et job, selv om jeg ikke var færdig med min uddannelse.
6. Vores firma har outsourceret det meste af it-arbejdet til Indien.

5.10 Passiv 2

Omskriv 1-7 fra blive-passiv til aktiv.

I nogle af opgaverne må I selv bestemme, hvem der er det aktive subjekt.

Husk, at verberne skal stå i samme tid i den aktive form som i den passive form

Der er hjælp i grundbogen side 70-71.

Eksempel

Bålet bliver tændt ved 21-tiden sankthansaften.

Man/Min onkel/Borgmesteren tænder bålet ved 21-tiden sankthansaften.

1. Dronningens nytårstale bliver holdt hvert år på samme tid.
2. Før i tiden blev 1. maj fejret på en helt anden måde end i dag.
3. Andreas blev forfremmet, da han kom hjem fra sin udstationering i Brasilien.
4. Lotte er blevet fyret, selv om hun er en riktig dygtig medarbejder.
5. Brahms violinkoncert blev dirigeret af den verdensberømte dirigent, Simon Rattle, den 3. maj.
6. Græsset bliver slået hver anden uge om sommeren.
7. Mine drenge bliver tit skældt ud, fordi de larmer.
8. Skolen blev lukket, så børnene var nødt til at flytte til en skole længere væk fra deres landsby.

5.11 Om eller hvis?

1. Der er nogle unge, der synes, at det er svært at finde ud af, _____ de skal begynde på en uddannelse lige efter skolen, eller _____ de skal vente.
2. Ved du, _____ Jens Christoffersen er blevet fyret, eller _____ han selv har sagt op?
3. Katja er lidt naiv. Hun tror, at hun får mindre at lave, _____ hun får et job i det offentlige.
4. Har du hørt, _____ Steffi er begyndt som malerlærling, eller _____ hun venter til april?
5. _____ jeg skal med på studieturen til London? Selvfølgelig skal jeg det. Det skal hele holdet.
6. _____ du var Lars Thomsen, ville du så have fortalt pressen, at vi var nødt til at afskedige en del ansatte, før vi havde talt med tillidsmændene?
7. Har du tænkt på, _____ det ville være en idé at søge job uden for dit eget fag?
8. Jeg overvejer, at søge ind i militæret, _____ jeg altså ikke bliver kasseret, for jeg har jo nogle problemer med ryggen.
9. _____ jeg ikke bliver forfremmet i år, søger jeg et job i udlandet.
10. Nogle gange spekulerer jeg på, _____ det kan betale sig at arbejde så hårdt for at få høje karakterer.
11. A: _____ du kan få arbejde, lige når du er færdig med din uddannelse, vil du så droppe dine planer om at rejse til Kina?
B: Det kommer an på, _____ det er et job, jeg bare ikke kan sige nej til.
12. _____ jeg ikke kan finde en læreplads, vil jeg i skolepraktik.
13. A: Jeg overvejer, _____ jeg skal fortælle min chef, at han blander sig for meget i mit arbejde.
B: Hvad tror du, du risikerer, _____ du gør det?

5.12 Et job. Tekstsammenhæng

Vælg hvilket eller hvilke (somme tider er der to muligheder) af de tre ord, der giver sammenhæng i teksten.

- | | | |
|---------------------|--------------------|-----------------------|
| 1. Da/Hvis/Når | 6. som/men/selv om | 10. selv om/hvis/mens |
| 2. hvis/hvad/hvor | 7. der/at/som | 11. men/selv om/og |
| 3. mens/når/så | 8. hvor/som/der | 12. fordi/hvor/som |
| 4. Når/Da/Hvis | 9. Hvis/Da/Når | 13. men/selv om/fordi |
| 5. Fordi/Derfor/Men | | |

¹ _____ Jette Weiss er på arbejde, sidder hun foran et meget stort vindue og holder øje med, ² _____ der sker udenfor, både oppe og nede og til siderne. Ved siden af sig har hun en computerskærm med en lang liste af information i form af blokbogstaver kombineret med tal. Den holder hun også øje med, ³ _____ hun sidder og taler konstant i en lille mikrofon. Jette Weiss' arbejde kræver total koncentration. ⁴ _____ hun mister koncentrationen bare et øjeblik, kan der opstå meget farlige situationer. ⁵ _____ arbejder hun kun en time ad gangen og holder så en lille times pause.

Pauserne bruger hun på at læse eller se fjernsyn eller surfe på internettet. Nogle af hendes kolleger spiller billard i deres pauser, ⁶ _____ det gider hun ikke. Hun er glad for at få læst alt det, ⁷ _____ hun ikke kan nå at læse derhjemme, ⁸ _____ hun hellere vil bruge tid på at være sammen med sine to børn på otte og tretten.

⁹ _____ hun har været på nattevagt, sover hun, ¹⁰ _____ børnene er i skole. Jette Weiss er utrolig glad for sit job, ¹¹ _____ det selvfølgelig er en hård belastning for kroppen at have skifteholdsarbejde, ¹² _____ man får ændret sin døgnrytmefor hele tiden. Psykisk er jobbet også stressende, ¹³ _____ Jette Weiss og hendes kolleger har de nødvendige kvalifikationer: De kan arbejde under tidspress, de kan træffe hurtige beslutninger, og de kan modtage og reagere på flere oplysninger på én gang.

Hvor tror du, Jette Weiss arbejder? Hvad tror du, hun laver?

6

6.1 Verber og udtryk om tøj

*Indsæt ord og udtryk fra boksen i en passende form. Der kan godt være flere muligheder.
Der er hjælp på side 114 og 115 i grundbogen.*

gå med/i ... · komme i ... · tage ... på · have ... på · tage ... af · beholde ... på · passe · prøve
tage tøj på/klæde sig på · klæde sig af · klæde sig om · klæde om · klæde sig ud

1. Mor: _____ din jakke _____.! Det er alt for koldt til at _____
T-shirt!
Max: Jamen, jeg kan ikke spille fodbold, når jeg _____ den jakke _____.!
2. Lægen: Vil du godt lige _____ skjorten _____, så jeg kan kigge på din nakke?
Aksel: Ja, hvad med undertrøjen?
Lægen: Det er lige meget. _____ den bare _____!
3. Træner: Vi løber om præcis to minutter! Har I alle sammen _____?
Bridget: Nej, for jeg har glemt mine løbeshorts.
Træner: Så må du _____ de der bukser _____.
4. Greta: Min mands onkel er død, og vi skal til begravelse på lørdag. Hvad plejer folk at _____
_____ til begravelser her i Danmark?
Tilde: Det er meget forskelligt. Noget rimelig neutralt, tror jeg. Der er som regel nogle, der
_____ sort eller i hvert fald noget mørkt. Jeg var til begravelse for en måneds tid siden og kom lige fra arbejde, så jeg _____ bare mit almindelige tøj
_____. Der var også andre i hverdagstøj. Måske kommer det an på, hvor tæt man er
på den, der skal begraves. Eller på miljøet.
5. Moussa: Jeg skal være robot til fastelavn. Hvad med dig?
Jacob: Jeg tror ikke, jeg gider _____.
Moussa: Ej, hvor kedeligt! Jeg vil godt hjælpe dig med at finde på et kostume.
6. Claus: Jeg skal til Anders' og Shahestas forlovelsesfest. Men hvad skal jeg _____?
Jeg er sikker på, de afganske mænd _____ jakkesæt. Sådan et har jeg
ikke, og jeg vil altså ikke gå ud og købe et.
Bo: Du kan låne et jakkesæt af mig. Jeg har et mørkegråt.
Claus: Jamen, det kan jeg da ikke _____.! Jeg er jo højere end dig.
Bo: Ikke ret meget. Du kan da i hvert fald lige komme og _____ det.

7. Line: Silas er begyndt at _____ selv!

Mads: Det er da tidligt! Han er jo ikke engang tre år!

Line: Næsten tre. Men det tager altså også lang tid. Det tager ham ti minutter at _____ strømper, bukser og bluse _____. Så vi står lidt tidligere op, end vi plejer.

8. Tea: Jeg synes, der er utrolig mange, der _____ sort her på skolen!

Maj: Ja, det har du egentlig ret i.

9. Ane: Oliver kan ikke fordrage at _____ skjorte og slips. Han plejer bare at _____ en T-shirt _____ under sin jakke.

Villy: Det kan jeg også bedst lide.

10. Laura: Du ved godt, at Oskar har brækket begge arme, ikke? Han kan hverken _____ eller _____ selv. Han skal have hjælp til alt. Ikke bare tøjet.
Han skal også mades!

Adam: Den stakkel! Det er altså ikke særlig sjovt, når man er 14 år!

6.2 Jo ..., jo ...

Der er hjælp side 113 i grundbogen.

Eksempel

Man har meget kundekontakt. Man skal tænke meget på sin påklædning.

Jo mere kundekontakt man har, jo mere skal man tænke på sin påklædning.

1. Skiløbernes tøj er farvestrålende. Man kan tydeligt se dem i sneen.
-

2. Man har få farver på. Man virker seriøs, er der nogen der mener.
-

3. Skolen har mange regler for børns og voksnes påklædning. Det er svært at administrere.
-

4. Du har lyst tøj på. Det ser hurtigt snavset ud.
-

5. Ens børn vokser hurtigt. De skal ofte have nyt tøj og nye sko.
-

6. Man køber god kvalitet. Tøjet holder længe.
-

7. Tøjfirmaerne sender mange nye kollektioner på markedet om året. Folk køber meget tøj.
-

8. Ens cykeltøj sidder tæt. Man kan cykle hurtigt.
-

9. Modellerne er unge. Sandsynligheden er stor for, at de ikke klager over deres arbejdsforhold.
-

10. Man har store fodder. Det er svært at finde nogen sko, der er smarte.
-

6.3 Ordforråd

Find ud af, hvilket ord der ikke passer ind i rækken. Hvad har de øvrige ord til fælles?

Snak om det to og to. Der er ordhjælp i grundbogen side 114-115.

Brug: ... er det eneste (ord/...), der/som/hvor Alle de andre ...

1. værktøj – køkkentøj – syltetøj – legetøj – arbejdstøj
2. shorts – hue – bikini – badedragt – badebukser – top
3. sweater – nederdel – bluse – skjorte – vest – jakke – T-shirt
4. handsker – sokker – sko – vanter – strømper – bukser

SKRIFTLIG OPGAVE

Forklar, hvilket ord i de fire rækker, der adskiller sig fra de andre og hvorfor.

6.4 Adjektiver

Indsæt mange, flere, flest(e) eller meget, mere, mest(e)

IAN

Da jeg var i tyverne, brugte jeg ikke så ¹_____ penge på tøj, som jeg gør i dag. Jeg havde ikke så ²_____ tøj, og det interesserede mig faktisk heller ikke særlig ³_____. Jeg begyndte at bruge lidt ⁴_____ penge på tøj, da jeg var 29 og fik det her job, hvor alle er klædt meget businessagtigt. Alle mændene skal faktisk have jakkesæt på hver dag. Jeg havde kun et, da jeg startede, så jeg var nødt til at købe nogle ⁵_____. Nu har jeg tre.

De ⁶_____ af mine kolleger har meget ⁷_____ tøj end mig. Kenneth, min nærmeste kollega, har i hvert fald fem forskellige jakkesæt, et til hver af ugens arbejdsdage. Og de er alle sammen nyere, dyrere og ⁸_____ moderne end mine tre. Det ⁹_____ af hans tøj er gråt og sort. Der er faktisk ikke så ¹⁰_____ af mine kolleger, der kan lide farver. Det kan jeg, så jeg har rigtig ¹¹_____ slips i forskellige farver. Men de ¹²_____ farvestrålende af dem tager jeg ikke på på arbejde.

6.5 Adverbier og adjektiver

Indsæt

lidt, mindre, mindst(e) – få, færre, færrest(e)

meget, mere, mest(e) – mange, flere, flest(e)

mindst – højst

MANUELA

Jeg går meget ¹_____ op i mode. Det interesserer mig simpelthen ikke. Hvad tøj angår, er jeg helt anderledes end både mine forældre og mine søskende. Det er nemlig virkelig vigtigt for dem at være super velplejede og velklædte, så de bruger ret ²_____ tid foran spejlet, før de går ud af døren. Min søster bruger ³_____ en halv time på at beslutte, hvad hun skal tage på i skole. Det tager mig ⁴_____ 15 sekunder!

Det betyder faktisk ⁵_____ for mig at bo pænt end at være pænt klædt på. Mine forældre har det lige omvendt. Hvis du spørger mig, så trænger ⁶_____ af vores møbler inde i stuen faktisk til at blive skiftet ud. Sofaen er ⁷_____ plættet, og der er ⁸_____ af stolene, der er slidte og grimme. Og så synes jeg, at der er alt for ⁹_____ farver i vores lejlighed! Det ¹⁰_____ af det, mine forældre har købt gennem tiden, er brunt og beige og hvidt og sort. Der er ikke en eneste rigtig farve! Det synes jeg er kedeligt, for jeg elsker farver! Jo ¹¹_____, jo bedre! Også når det gælder tøj.

TORBEN

Min kone og mig prøver at belaste miljøet ¹_____ muligt. Det er simpelthen en beslutning, vi tog for cirka fem år siden. Det betyder, at vi tager på ²_____ flyrejser end tidligere. Vi flyver faktisk kun, hvis der ikke er andre muligheder. Vi har til gengæld været på ³_____ ⁴_____ vandreture og cykelferier i de sidste fem år, end vi har været nogensinde før. Vi bruger ikke så ⁵_____ elektricitet. Og vi bruger også meget ⁶_____ vand, end vi gjorde tidligere. Vi betaler gerne ⁷_____ for at spise økologisk og prøver at undgå de ⁸_____ forskellige kemikalier, der findes i alle mulige varer lige fra rengøringsmidler til tøj og møbler. Vores børn, svigerbørn og børnebørn respekterer os for vores nye, miljøvenlige livsstil, men det er de ⁹_____ af vores venner, der forstår os. De ¹⁰_____ af dem griner vist lidt ad os.

6.6 Adjektiver

Indsæt adjektiverne i en passende form og i samme rækkefølge som i parentesen.

GARDINER

(*snavset, dyr, ny, lang, absurd, god, slidstærk, farveægte*)

Når man beslutter at kassere gardinerne i en virksomhed, er det som regel, fordi de er

1 _____. Det er nemlig 2 _____ at få vasket og strøget dem, end det er at købe 3 _____. Derfor er gardinernes levetid ikke særlig 4 _____.

Det er 5 _____, fordi de gardiner, man har på arbejdspladser, tit er af særlig

6 _____ kvalitet. Som regel er de nemlig syet af stof, der både er 7 _____ og 8 _____.

MODE

(*britisk, ny, spændende, langsom, sædvanlig, hurtig, grådig, almindelig, årlig, holdbar, umoderne, ny*)

I 1997 introducerede den 9 _____ modeforsker Kate Fletcher et 10 _____ og 11 _____ koncept inden for mode: „Slow fashion“, altså 12 „_____ mode“, i modsætning til den 13 _____, 14 „_____ mode“, der skifter flere gange om året. Hun kritiserede modeindustrien for at være 15 _____.

I modeindustriens 16 _____ produktionscyklus er der mellem to og ti 17 _____ kollektioner. Tøjet behøver ikke være 18 _____, for det er jo meningen, det skal blive 19 _____, så folk køber 20 _____, når næste kollektion er på markedet.

(*inspireret, kulinarisk, vigtig, interesseret, langtidsholdbar, bæredygtig, eksklusiv, klassisk, gammel, gammeldags*)

Fletcher var 21 _____ af den 22 _____ trend „slow food,“ hvor kvaliteten er det 23 _____ og ikke kvantiteten. Hun håbede, at designere og producenter ville blive 24 _____ i ideen om „slow fashion“. Og at de ville begynde at lave tøj, der var 25 _____, både i butikkerne og hos forbrugerne. Og det skulle naturligvis produceres på en 26 _____ måde. I dag er det mest designforskere og designstuderende, der taler om den form for „slow fashion“. I modeindustrien bruges udtrykket mere til at beskrive

27 _____ produkter i 28 _____ design, dvs. tøj, der kan bruges længe, uden at det kommer til at se hverken 29 _____ eller 30 _____ ud.

6.7 Adjektiver

Eksempel

(*hun – høj – en hestehale – en rød kjole – en chef*)

A: Hvem er det?

B: Hvem?

A: Hende den høje med hestehalen og den røde kjole.

B: Nåh, det er

1. (*han – mørkhåret – briller – et sort slips*)

_____ den _____ med _____ og _____

2. (*hun – lille – lyshåret – taske – en blå nederdel*)

_____ den _____, _____ med _____ og
_____ nederdel.

3. (*han – stor – tyk – hue – et stribet halstørklæde*)

_____ den _____, _____ med _____ og
_____ halstørklæde

4. (*hun – høj – flot – krøller – ternede buksør*)

_____ den _____, _____ med _____ og
_____ buksør.

6.8 Behov og nødvendighed. Ordforråd

Hvilket/Hvilke af udtrykkene giver mening i sammenhængen? Der kan godt være flere muligheder.
I et par af eksemplerne skal du selv tilføje subjektet.

få/have brug/behov for · blive/være nødt til · mangle · (ikke) behøve · trænge til

1. Arne: Vores orkester kan ikke låne skolens gymnastiksals næste år. De skal selv bruge den om aftenen. Så nu skal vi finde et andet sted at holde prøver og koncerter. Kender du et sted?
Britta: Hvor mange kvadratmeter _____ ?
Arne: Det er svært at sige. 200 m² måske. Og mindst 100 stole.
2. Carl: Den der frakke, du har på på det der billede, har du stadigvæk den?
Farfar: Ja, jeg tror, den hænger i skabet oppe på loftet. Hvorfor? Vil du have den?
Carl: Ej, må jeg godt få den? Den er virkelig fed!
Farfar: Der _____ nogle knapper, tror jeg. Og jeg er temmelig sikker på, den _____ at blive renset. Det er over 20 år siden, jeg har haft den på.
3. Lone: Du _____ købe noget mad til i aften! Der er meget tilbage fra i går.
Rolf: O.k. Det gør jeg ikke så. Men vi _____ kaffe, så det køber jeg.
4. Min far _____ to fingre på højre hånd. Han mistede dem i en arbejdsulykke, da han var ung.
5. Toget går allerede om tyve minutter. Vi _____ at tage en taxa til stationen.
6. Nu har jeg siddet på det bibliotek med hovedet nede i bøgerne i to måneder! Hold da op, hvor jeg _____ at se nogle mennesker!
7. Lars: Der kommer mange flere til mødet i aften, end vi havde ventet. Vi _____ nogle flere stole. Kan vi tage 20-30 af dem fra kantinen?
Rie: Ja, men I _____ at stille dem tilbage, inden I går hjem. Det er meget vigtigt, for vi _____ dem til et møde allerede klokken otte.
8. Nina: Nu har vi hørt techno i mindst en time. Jeg _____ at høre noget andet.
Har du ikke noget stille og roligt jazz?
Søren: Næ, men jeg har noget stille og roligt klassisk.

9. Aske: _____ tale i mobiltelefon, når du er sammen med mig?

Kan det ikke vente, til du er alene?

Vibe: Jo, undskyld.

10. Du _____ alligevel ikke passe børnene i weekenden. Turen til London er aflyst.
Men tak fordi du gerne ville!

11. Der er lige kommet nye oplysninger, som skal med i rapporten, så jeg kan ikke nå at blive færdig
med den til på onsdag. Jeg _____ to dage mere. Er det i orden?

12. Jeg har lyst til at lave pandekager. Jeg var sikker på, at vi havde æg og mælk, men vi
_____ begge dele. Løber du ikke lige ned og køber det?

13. Kender du nogen, der _____ lidt hjælp i haven? Fx til at slå græs?
Vores datter på 15 er god til den slags. Og hun er interesseret i at tjene nogle penge.

14. Hold da op et stort sankthansbål! Jeg glæder mig til at se det i aften. Men jeg synes,
der _____ en heks.

6.9 Nyansat Verber

Indsæt det af de tre verber, der giver mening i sammenhængen.

1. afkode, ~~beskrive~~, ændre
2. elsker, undgår, husker
3. keder sig, opfører sig, hygger sig
4. lytte til, afbryde, grine af
5. foregår, holder op, begynder
6. stoppe, starte, afbryde
7. vente på, tænke over, komme med
8. sker, varer, fortsætter
9. hygger sig, keder sig, klæder sig
10. kender, kritiserer, beundre

Som nyansat er det en god idé at prøve at ¹ afkode stemningen, tonen, dresscoden og humoren på din nye arbejdsplads. Kort sagt: du „stikker fingeren i jorden“. På den måde ² _____ du at bryde nogle uskrevne regler om, hvordan man ³ _____ lige netop dér.

Prøv at ⁴ _____ samtaler mellem dine kolleger og mellem ledelse og medarbejdere – både telefonsamtaler og de samtaler, der ⁵ _____ ansigt til ansigt. Så får du hurtigt et indtryk af, hvordan omgangstonen er på arbejdspladsen, og hvor formelt eller uformelt man udtrykker sig i forskellige kontekster.

Hvis du er typen, der godt kan lide at ⁶ _____ en uformel samtale over frokostbordet, eller hvis du er typen, der er hurtig til at ⁷ _____ en sjov eller ironisk kommentar, så kan det i starten være klogt at være en lille smule tilbageholdende. Det ⁸ _____ ikke så længe, før du har fundet ud af, om emner fra privatsfæren og smarte bemærkninger er tabu eller helt okay.

På de fleste arbejdspladser er det bedst, hvis man som nyansat ⁹ _____ nogenlunde neutralt de første par dage, dvs. hverken for formelt eller for uformelt. Når først man ¹⁰ _____ stedets dresscode, kan man altid senere gå over til cowboybukser eller jakkesæt.

Når du har været på din arbejdsplads et stykke tid og er ved at føle dig integreret, så træk fingeren op af jorden igen, og vær dig selv!

6.10 Hvad taler de om? Resumé

Genfortæl, hvad de taler om.

Brug: De taler om, hv-/at ... (og om, hv-/at ...). (De taler også om, hv-/at...)

Eksempel

Asta: Tænker du nogensinde på miljøet og bæredygtighed og alt det der, når du køber ind?

Karl: Nej, det går jeg ikke op i. For mig er det vigtigere, hvad det koster. Jeg har jo kun min folkepension. Hvad med dig? Er du sådan en, der er meget miljøbevidst?

Asta: Næ, jeg vælger også efter prisen. Men det skal også helst være ordentlig kvalitet.

Karl: Hvis jeg skal være ærlig, så tror jeg ikke, det er så slemt, som de siger, med klimaet og alt det der. Og økologi, det tror jeg heller ikke rigtigt på.

Asta: Det gør jeg faktisk heller ikke.

De taler om, at de ikke går op i bæredygtighed, og om hvad der er vigtigst for dem,

når de køber ind. De taler også om, at de hverken tror på økologi, eller at

klimaproblemerne er så alvorlige, som folk siger.

1. Lisa: Har du hørt, at Peter Lund kun flyver, hvis han er absolut tvunget til det på grund af sit arbejde? Han vil aldrig nogensinde tage på ferie et sted, som man er nødt til at flyve til.
Ronn: Næ, det vidste jeg ikke. Men jeg ved, at han simpelthen hader biler, og at han kun tager med offentlig transport, hvis afstanden er over 30 km. Ellers cykler han. Også når det regner.
Lisa: Ja, man må sige, han er miljøbevidst.
Ronn: Og konsekvent!
2. Hans: Jeg har hørt, at Amy er kommet i en økologisk vuggestue.
Wuna: Ja, og det er vi superglade for.
Hans: Jamen, hvad vil det egentlig sige, at en daginstitution er økologisk?
Wuna: Det er noget med, hvor meget af maden der er økologisk. Amys vuggestue har faktisk *det økologiske spisemærke i guld*.
Hans: Nå, findes der sådan noget? Kan man så også få sølv og bronze?
Wuna: Ja, ja. For at få bronze skal mindst 60% af råvarerne være økologiske. 70% giver sølv. Og hvis man skal have guldmærket, så skal mindst 90% være økologisk. Og det er det altså i Amys vuggestue. Flot, ikke?
Hans: Jo. Men hvor får man de der mærker fra?
Wuna: Fra Fødevarestyrelsen. Det er dem, der registrerer, hvor økologiske de offentlige køkkener er.
3. Vita: Du ved godt, at Sofie er ved at være færdig på designskolen, ikke?
Elise: Jo. Og hendes afgangspræsentation handler om bæredygtig mode.
Vita: Nå, så har du altså også fået det spørgeskema, hun har lavet?
Elise: Ja, jeg synes, det var vildt svært at udfylde! Fx det med, hvad der er bedst at købe: tøj der er produceret fairtrade, eller tøj der er produceret lokalt.
Vita: Ja, det synes jeg også var svært at svare på. Og jeg kunne heller ikke rigtig finde ud af, hvad jeg synes om de forskellige bæredygtige løsninger. Fx den der idé om *Byt-til-nyt*, hvor man kun kan købe nyt tøj, hvis man afleverer noget af sit gamle, som så bliver genbrugt i nye tekstiler.
Elise: Ja, det er i hvert fald svært, når man bare må sætte et kryds. Man har lyst til at skrive noget mere. Og stille nogle spørgsmål.

4. Gavin: Du er jo ret miljøbevidst, ikke?

Jussi: Joh, det synes jeg i hvert fald selv, jeg er.

Gavin: Men hvad med tøj? Tænker du også på miljø og bæredygtighed, når det drejer sig om tøj?

Jussi: Nej, ikke så meget som jeg gør i forhold til transport og fødevarer og affald og energiforbrug og ...

Gavin: Men hvorfor ikke, når det gælder tøj?

Jussi: Det er egentlig også ulogisk. Og inkonsekvent. Måske fordi det er ret svært at finde ud af, hvor og hvordan tøjet bliver produceret.

Gavin: Tror du ikke også, det har noget at gøre med, at du jo også er ret modebevidst og godt kan lide at være smart i tøjet?

Jussi: Jo, måske. Hvis jeg skal være helt ærlig.

5. Sven: Du kan godt huske Rana Plaza tekstilfabrikken i Bangladesh, ikke?

Lucy: Jo, det er ikke noget, man glemmer! Der var over tusind, der døde!

Sven: 1.134 helt præcis. Jeg sidder lige og læser om det.

Lucy: Så vidt jeg husker, så var fabrikken faktisk blevet lukket ved en inspektion dagen før, fordi det var alt for farligt at være der. Men arbejderne blev alligevel tvunget til at gå på arbejde dagen efter. Ellers ville de ikke få løn. Er det ikke rigtigt?

Sven: Jo. Der står her, at inspektørerne havde fundet store revner i bygningen. Det var en bygning på fem etager. Men ejerne havde bygget tre ekstra etager ovenpå, og der var hundredvis af mennesker og masser af tunge maskiner på alle otte etager. Det kunne konstruktionen slet ikke klare. Men det var ejerne ligeglade med.

Lucy: Frygteligt at tænke på, at der er mennesker, der arbejder under sådan nogle forhold ...

Sven: Ja, så tøjfirmaer i de rige lande kan sælge os endnu mere tøj, som vi måske går med en eller to gange, før vi smider det ud!

Lucy: Ja, det er social dumping, når det er allerværst!

6.11 Sæt i rækkefølge

Det første og sidste ord i hver række og kommaerne er rigtigt placeret.

Der er grammtikhjælp på side 133 i grundbogen.

1. Hvad du bedst en kan årstid for lide?
2. Hvad til for har I lyst at noget musik høre?
3. Hvad begynde vil en Laura for uddannelse på?
4. Har gå jeres besluttet, hvad børn I for skole, en skal i?
5. Ved mest hvad biler for ved der du, nogle er miljøvenlige?

Skriv to tilsvarende opgaver til dine klassekammerater.

DET RYKKER! består af grundbog, øvebog, lærervejledning og et elevsite med lyd- og videoklip. På forlagets hjemmeside ligger supplerende tekster og øvelser samt udskrifter af video og lyd.

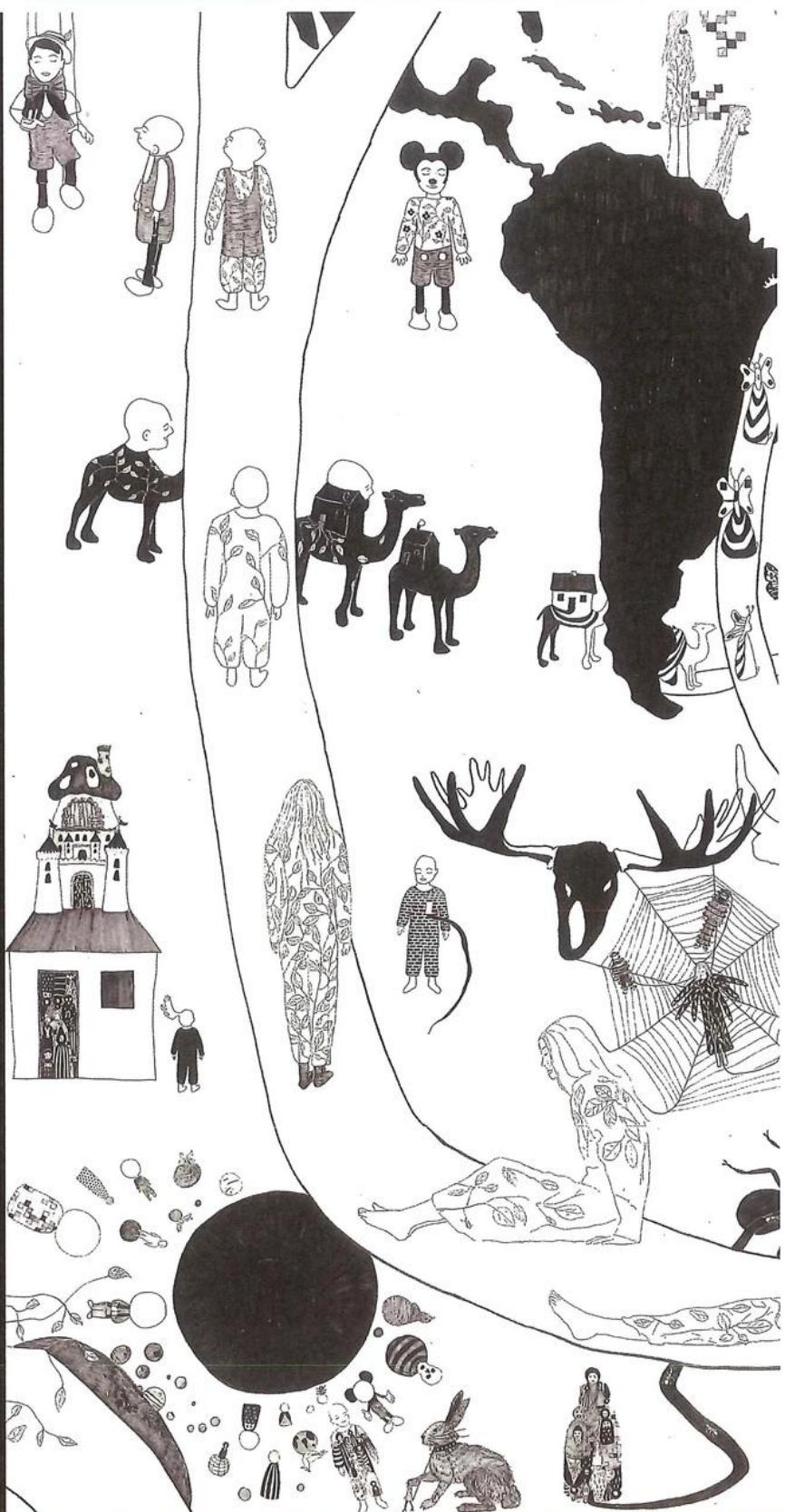
Grundbogen er inddelt i seks kapitler med episoder, dialoger, tekster og grammatik med tilhørende opgaver og øvelser; dertil opgaver til alle lyd- og videoklip.

Øvebogen følger indholdet i de seks kapitler i grundbogen.

Lærervejledningen indeholder forslag til arbejdsformer, ekstra opgaver samt mange tekster til kopiering.

Elevsite med lyd og video:
www.alfabetadigital.dk/detrykker

Forlagets hjemmeside med supplerende tekster og øvelser til download: www.alfabetaforlag.dk



ISBN 978-87-636-0310-2

9 788763 603102
www.alfabetaforlag.dk

Alfabeta
EGMONT